

Tiesas sēdes stenogramma

Lieta Nr.04-07(99)

2000.gada 10.martā

Sēdi vada Satversmes tiesas priekšsēdētāja v.i.

Aivars Endziņš

A.Endziņš.

Lūdzu, sēdieties.

Paziņoju tiesas sēdi lietā Nr.04-07(99) “Par Ministru kabineta 1999.gada 30.novembra lēmuma “Par sabiedrības ar ierobežotu atbildību “WINDAU” Bauskas koģenerācijas stacijā ieguldīto ārvalstu investīciju aizsardzību” (protokols Nr.67, 38.paragrāfs) 1.punkta atbilstību Latvijas Republikas Satversmei, Ministru kabineta iekārtas likuma 3.nodaļai, likuma “Par ārvalstu ieguldījumiem Latvijas Republikā” 1.panta pirmajai daļai, Enerģētikas likuma 41.pantam, likuma “Par valsts un pašvaldību īpašuma objektu privatizāciju” 8.panta pirmajai un ceturtajai daļai un likuma “Par akciju sabiedrībām” 49.pantam”.

Lietu tiesa izskata tiesnešu Skultānes, Lepses un Endziņa sastāvā.

Lietas dalībnieki:

Saeimas deputātu - pieteikuma iesniedzēja pārstāvis Salkazanova kungs un advokāts Reinholds;

valdības pārstāvji — zvērinātā advokāte Osmanes kundze.

Pilnvarojumi lietā ir? Ir.

Vai lietas dalībniekiem ir kādi lūgumi, kas saistīti ar lietas izskatīšanu?

V.Reinholds.

Nav.

A.Osmāne.

Cienījamā tiesa, es gribētu iesniegt tiesai dažus dokumentus papildinājumam.

Pirmkārt, tas būtu Privatizācijas aģentūras lēmums, ar kuru Privatizācijas aģentūras valde deva atsevišķu uzdevumu pilnvarniekiem attiecībā par līguma noslēgšanu — tas ir viens no šiem dokumentiem.

Es domāju, ka lietas apstākļu noskaidrošanai atbilstoši likumam varētu arī noderēt pilnvaroto līgumi valsts statūtu sabiedrībai, kas ir slēgti Privatizācijas aģentūrai ar pilnvarniekiem, šeit ir trīs līgumi, kā arī es esmu izprasījusi no Latvijas Republikas Ekonomikas ministrijas šādu sarakstu par ekspluatācijā esošajām koģenerācijas stacijām, kas varētu attiekties uz jautājumu par vieglāko tarifu noteikšanu, kā arī tiesas procesa sākumā es vēlētos iesniegt līgumu, kas ir noslēgts, patlaban jau ir noslēgts starp “Latvenergo” un SIA “WINDAU”. Šis gan ir līgums, kas ir tikai saskaņots, par ko liecina apakšā esošie paraksti, jo es domāju, ka tiesas procesa gaitā varbūt es varēšu iesniegt pilnīgi parakstītu līgumu, jo tas patlaban ir tikai laika jautājums. Toties līguma saturs nebūs mainījies.

A.Endziņš.

Pieteikuma iesniedzēja pārstāvji, kāds ir jūsu viedoklis?

V.Reinholds.

Godātā tiesa, mums nav iebildumu.

A.Endziņš.

Jūs ar šiem dokumentiem neesat pazīstami? Tādā gadījumā, cik ilgs būs vajadzīgs laiks, lai iepazītos, jo viņi ir jāpavairo, lai varētu jums iesniegt.

V.Reinholds.

Es domāju, ka, ja viņi tiek pavairoti un mums izsniegti, tad mēs lietas gaitā ar viņiem iepazīsimies.

A.Endziņš.

Lietas gaitā.... Pirms pārtraukums nav vajadzīgs?

V.Reinholds.

Nu, Salkazanova kungs saka, ka pusstunda varbūt tomēr būtu vajadzīga.

A.Endziņš.

Pusstunda, ja? Sēdes sekretārei lūdzu sekot, lai dokumenti tiktu pavairoti un izsniegti pieteikuma iesniedzēja pārstāvjiem.

Pasludinu tiesas sēdē pārtraukumu līdz plkst.10.40.

(Pārtraukums)

A.Endziņš.

Lūdzu sēdieties!

Pieteikuma iesniedzēja pārstāvji paspēja iepazīties?

V.Reinholds.

Jā, paldies.

A.Endziņš.

Jums ir kādi lūgumi?

V.Reinholds.

Jā. Man ir viens lūgums. Es lūdzu pievienot lietai tādu, nenosauksim viņu par dokumentu,- tas ir tāds neliels dokuments no Andra Grūtupa biroja — slēdziens par 1997.gada 26.martā starp “Latvenergo” un “WINDAU” noslēgto līgumu. Es apzinos, ka viņam nav pierādījuma spēka, viņš nav saistošs ne

tiesai, ne procesa dalībniekiem, bet es tomēr lūdzu pievienot lietai kā vienu no iespējamiem juridiskiem...

A.Endziņš.

Kāds ir valdības pārstāvja viedoklis?

A.Osmane.

Cienījamā tiesa, es principā šinī gadījumā iebilstu gan tomēr, jo mēs šeit tomēr lejam lietu, pamatojoties uz likumiem, un, cik man zināms, Privatizācijas aģentūrā ir advokātu biroja "Bluķis un Elksne" sagatavots slēdziens par šiem - tieši par konkrēto lietu, un es neuzskatītu par nepieciešamību pievienot tikai tādēļ, ka es uzskatītu, ka tas nav normatīva rakstura dokuments, kas neattiecas. Teiksim, tas ir viens vai otrs viedoklis, kas ir tieši par saimniecisku strīdu, par lietu, ko varētu skatīt tiesā, pamatojoties uz Civillikuma normām. Nu, bet Satversmes tiesā, - es tomēr domāju, ka viņam nevarētu būt tāda nozīme, un es tomēr lūgtu noraidīt šo lūgumu iesniegt šo pierādījumu. Jo tādā gadījumā es arī būtu iesniegusi, droši vien tam atkal būtu pretējs viedoklis - šim advokātu biroja "Bluķis un Elksne" slēdzienam.

A.Endziņš.

Tiesai ir jautājums pieteikuma iesniedzēja pārstāvim. Šis slēdziens ir gatavots 1999.gada 10.augustā, kad vēl arī šāda pieteikuma par apstrīdēšanu nav bijis...

V.Reinholds.

Jā, tieši tā. Tieši tāds arī ir moments, uz ko es gribētu vērst uzmanību. Jo tas ir uz akciju sabiedrības "Latvenergo" iniciatīvu un pieprasījumu, kad nebija ne zināms par topošo lēmuma projektu, tas ir vienkārši... Mūsu motīvs ir tāds, ka, ja mēs apgalvojam, ka kāpēc tika pieņemts šis protokollēmums, tad tāpēc, ka saskaņā ar tādiem juristu atzinumiem perspektīva parastā tiesas procesā SIA "WINDAU" šķita apšaubāma. Tikai tāpēc. Citas nozīmes viņam nav. Tie slēdzieni nevar interesēt Satversmes tiesu, jo tādas perspektīvas, kādas būtu vai būs civillietā, tas absolūti nav apspriešanas objekts... Te var zināmā mērā pievienoties tam vērtējumam savai kolēģei un tas ir vienīgais, kas ir. Par cik ir, es skatījos, tad Satversmes tiesas lietas materiālos ir arī pievienotas tās Gulbenes...

“Latelektro - Gulbene” lietas spriedums, Senāta spriedums civillietā, tam jau arī tāda tieša sakara nav, bet arī, cik es saprotu, pati SIA “WINDAU” šo sprieduma norakstu piesūtījusi Satversmes tiesai un viņš ir tur lietā ielikts tajā mapītē kā materiāls.

A.Endziņš.

Tiesa, apspriežoties uz vietas, nolēma pievienot šo Andra Grūtupa advokātu biroja sagatavoto slēdzienu par 1997.gada 26.martā starp privatizējamo valsts akciju sabiedrību “Latvenergo” un SIA “WINDAU” noslēgto līgumu nr.18.97.

Līdz ar to uzsākam lietas izskatīšanu pēc būtības. Tiks nolasīts tiesneša ziņojums.

Lūdzu, Lepses kungs.

A.Lepse.

1999.gada 17.decembrī divdesmit seši 7.Saeimas deputāti Satversmes tiesā iesniedza pieteikumu par lietas ierosināšanu.

Pieteikuma iesniedzējs lūdz atzīt Ministru kabineta 1999.gada 30.novembra lēmumu “Par sabiedrības ar ierobežotu atbildību “WINDAU” Bauskas koģenerācijas stacijā ieguldīto ārvalstu investīciju aizsardzību” 1.punktu par spēkā neesošu no šī lēmuma pieņemšanas brīža.

Pieteikuma iesniedzējs norāda, ka Ministru kabinets ar apstrīdēto aktu, uzdodot Privatizācijas aģentūrai nodrošināt līguma noslēgšanu starp privatizējamo valsts akciju sabiedrību “Latvenergo”, turpmāk “Latvenergo”, un sabiedrību ar ierobežotu atbildību “WINDAU”, turpmāk “WINDAU”, par Bauskas koģenerācijas stacijā saražotās elektroenerģijas pārpalikuma iepirkšanu elektroenerģijas sadales tīklā par cenu, kas atbilst divkāršam elektroenerģijas realizācijas vidējam tarifam 8 gadus pēc attiecīgās elektrostacijas nodošanas ekspluatācijā, esot pārkāpis:

pirmais, Satversmē fiksēto izpildvaras un tiesu varas nodalīšanas principu, kā arī Satversmes 61.pantā noteikto Ministru kabineta kompetenci; jo ar savu lēmumu esot izšķīris jautājumu par saimnieciskām attiecībām starp “Latvenergo” un “WINDAU”, lai gan šādi strīdi ir piekritīgi rajona tiesai vai apgabaltiesai.;

otrais, Enerģētikas likuma 41.pantu, kas uzdevis Ministru kabinetam noteikt valstī vienotu kārtību elektroenerģijas iepirkumam no ekspluatāciju uzsākošām elektroenerģijas stacijām bez jebkādiem izņēmumiem attiecībā uz atsevišķām uzņēmēj sabiedrībām;

trešais, likuma “Par ārvalstu ieguldījumiem Latvijas Republikā” 1.panta pirmo daļu, kurā noteikts, ka ārvalstu ieguldītājiem Latvijas Republikā tiek garantēts nacionālais režīms;

ceturtais, Ministru kabineta iekārtas likuma trešo nodaļu, jo izdevis instrukciju jautājumā, kas jau esot ticis noregulēts ar Enerģētikas likuma 41.pantu;

piektais, likuma “Par akciju sabiedrībām” 49.pantu, kas nosakot, ka akciju sabiedrības augstākā lēmēj institūcija ir akcionāru pilnsapulce. Likums nepiešķirot Ministru kabinetam tiesības atcelt, grozīt vai citādi ietekmēt akciju sabiedrības pilnsapulces lēmumus. Arī attiecībā uz valsts akciju sabiedrībām;

sestais, likuma “Par valsts un pašvaldību īpašuma objektu privatizāciju” 8.panta 1. un 4.daļu, kas, pilnvarojot Privatizācijas aģentūru, dot privatizējamo valsts īpašuma objektu pārvaldes institūcijām obligāti izpildāmus uzdevumus tikai jautājumos, kas saistīti ar šo valsts īpašuma objektu privatizāciju, bet nedodot Aģentūrai tiesības iejaukties privatizējamās uzņēmēj sabiedrības saimnieciskajā darbībā, lai uzspiestu tai noslēgt neizdevīgu komercdarījumu.

Vienlaikus pieteikuma iesniedzējs lūdz Satversme tiesu konstatēt augstākminētā civiltiesiskā strīda esamību starp “Latvenergo” un “WINDAU”, nekādā veidā neiesaistoties tā risināšanā, jo šāda veida lietas saskaņā ar Civilprocesa likumu esot piekritīgas vispārējās kompetences tiesām.

Par minēto pieteikumu 1999.gada 29.decembrī ierosināta lieta Nr.04-07(99).

Rīkojums par pieteikuma izskatīšanu, lēmums par lietas ierosināšanu un rīkojums par lietas sagatavošanu izskatīšanai pievienoti lietai.

Ministru kabinetam tika nosūtīts pieteikuma noraksts un uzaicinājums sniegt atbildes rakstu ar lietas faktisko apstākļu izklāstu un juridisko pamatojumu.

Lietai pievienota arī lēmuma par lietas ierosināšanu publikācijas kopija laikrakstā “Latvijas Vēstnesis”.

Atbildes rakstu Ministru kabinets iesniedza 2000.gada 27.janvārī. Tajā norādīts, ka iesniegtais pieteikums esot nepamatots. Apspriežot valsts politikas jautājumus par ārvalstu ieguldījumu veicināšanu Latvijā, Ministru kabinets esot rīkojies Satversmes 4.nodaļā un Ministru kabineta iekārtas likumā noteiktās kompetences ietvaros.

Atbildes rakstā tiek paskaidrots, ka Ministru kabinets, pieņemot apstrīdētā akta 1.punktu,

neesot iesaistījies iespējamā civiltiesiskā strīda risināšanā starp “Latvenergo” un “WINDAU”, bet gan esot realizējis izdarīto ārvalstu ieguldījumu stabilitātes nodrošināšanas un jaunu ārvalstu ieguldījumu veicināšanas politiku Latvijā.

1999.gada 30.novembra sēdē, pieņemot apstrīdēto protokollēmumu, esot ievērota normatīvajos aktos noteiktā lēmumu pieņemšanas procesuālā kārtība. Lēmumā esot precīzi norādīts, ka tas pieņemts, pamatojoties uz likuma “Par ārvalstu ieguldījumiem Latvijas Republikā” 8.panta 4.daļu, kas nosaka, ka “...gadījumos, kad vēlākie Latvijas Republikas likumdošanas akti pasliktina ieguldījuma apstākļus, ārvalstu ieguldījumiem desmit gadus tiek piemēroti tie likumdošanas akti, kas bija spēkā ieguldījumu izdarīšanas brīdī”.

Šī norma esot uzskatāma par speciālo tiesību normu attiecībā pret šā paša likuma 1.panta 1.daļas vispārējo tiesību normu, kurā noteikts, ka ārvalstu ieguldījumiem Latvijas Republikā tiek garantēts nacionālais režīms.

Līdz ar to gadījumos, kad vēlākie likumdošanas akti pasliktina ārvalstu ieguldījumu apstākļus, ir piemērojama likuma speciālā tiesību norma, kas ir apveltīta ar augstāku juridisko spēku.

Enerģētikas likums esot pasliktinājis iepriekšējā likuma “Par uzņēmējdarbības regulēšanu enerģētikā” 27.pantā noteikto elektroenerģijas iepirkšanas cenu, kas bija noteikta atbilstoši divkāršam elektroenerģijas iepirkšanas tarifam. Saskaņā ar Civillikuma 3.pantu un likuma “Par ārvalstu ieguldījumiem Latvijas Republikā” 8.panta 4.daļu, likuma “Par uzņēmējdarbības regulēšanu enerģētikā” 27.pantā noteiktais elektroenerģijas iepirkšanas režīms esot piemērojams darījumos ar tām uzņēmējsabiedrībām, kuru pamatkapitālā likumā noteiktajā kārtībā esot izdarīts ārvalstu ieguldījums laika posmā no 1997.gada 11.jūlija līdz 1998.gada 5.oktobrim, kad bijis spēkā ar likumu noteiktais labvēlīgākais režīms elektroenerģijas iepirkšanai.

Atbildes rakstā tāpat norādīts, ka saskaņā ar likuma “Par valsts un pašvaldību īpašuma objektu privatizāciju” 7.pantu, bezpeļņas organizācijas valsts akciju sabiedrība “Privatizācijas aģentūra” dibinātājs ir valsts Ministru kabineta personā. Saskaņā ar likumu “Par valsts un pašvaldību īpašuma objektu privatizāciju” 8.panta 1.daļas 17.punktu Privatizācijas aģentūra starp citiem tai uzliktajiem pienākumiem pilda arī tās “...funkcijas, kas tai uzticētas saskaņā ar likumiem un Ministru kabineta lēmumiem”. Likums šajā jomā nenosaka nekādus ierobežojumus Ministru kabineta lēmumu pieņemšanai un to saturam.

Privatizācijas aģentūra likumā noteiktajā kārtībā esot pārņēmusi valsts akciju sabiedrību “Latvenergo” savā valdījumā. Saskaņā ar likuma “Par valsts un pašvaldību īpašuma objektu privatizāciju” 8.panta 1.daļas 2.punktu, Privatizācijas aģentūra ir tiesīga pārvaldīt un savas kompetences ietvaros rīkoties ar šā likuma 13.panta kārtībā tai nodotajiem valsts īpašuma objektiem līdz pilnīgai to privatizācijas pabeigšanai.

Saskaņā ar šā paša likuma 15.panta 2.daļu, pārvaldot privatizējamo valsts īpašumu, Privatizācijas aģentūra attiecībā uz pārņemto valsts statūtsabiedrību, pildot tās pilnsapulces funkcijas un “Latvenergo” varot slēgt darījumus tikai ar Privatizācijas aģentūras atļauju vai tās noteiktajā kārtībā.

Līdz ar to, izdodot apstrīdēto aktu, Ministru kabinets esot ievērojis visas likuma prasības. Privatizācijas aģentūras ģenerāldirektors Naglis, Uzņēmumu reģistra Galvenais notārs Gulbis un “Latvenergo” prezidents Ginters tika aicināti rakstveidā iesniegt materiālus un atbildes uz tiesnešu jautājumiem, kas radušies, sagatavojot lietu.

Uzņēmumu reģistra atbildes vēstulē sniegtas ziņas par “WINDAU” dalībnieku un pamatkapitāla sadalījumu, Privatizācijas aģentūras vēstulē sniegtas ziņas par apstrīdētā akta izpildi, “Latvenergo” vēstulē ir dotas atbildes par civiltiesiskā strīda noregulēšanas mēģinājumiem, motivāciju un līguma noslēgšanas apstākļiem.

Ministru kabinets tika aicināts iesniegt apstrīdētā akta projektam tā sagatavošanas gaitā pievienotos dokumentus. Dokumenti ir iesniegti un pievienoti lietai.

Lietai pievienots Ministru kabineta sēdes protokola izraksts par Ministru kabineta pārstāvību tiesā šajā lietā, pievienoti nepieciešamie normatīvie akti. Ekspertīzes lietā nav noteiktas.

Tiesneša atzinums, ka lieta ir sagatavota izskatīšanai, parakstīts, un lēmums par lietas nodošanu izskatīšanai pieņemts šā gada 21.februārī, atzinums un lēmums pievienoti lietai.

Par tiesas sēdi pienācīgi paziņots lietas dalībniekiem. Šā gada 21.februārī paziņojums par tiesas sēdi nosūtīts publicēšanai laikrakstā “Latvijas Vēstnesis” un publicēts šajā laikrakstā 23.februārī.

Ar lietas materiāliem iepazinušies Ministru kabineta pārstāvis – zvērināta advokāte Osmane un pieteikuma iesniedzēja pārstāvis 7.Saeimas deputāts Salkazanovs un zvērināts advokāts Reinholds.

Satversmes tiesas tiesnesis Lepse.

A.Endziņš.

Paldies. Vai tiesnešiem ir jautājumi? Tiesnešiem jautājumi tiesnesim ziņotājam nav.

Vai pusēm ir kādi lūgumi, pieteikumi lietā?

V.Reinholds.

Paldies, nav nekādu lūgumu. Viss skaidrs.

A.Osmane.

Nav.

A.Endziņš.

Paldies. Tiek dots vārds pieteikumu iesniedzēja pārstāvim lietas faktisko apstākļu un juridiskā pamatojuma izklāstam.

Atgādinu, ka saskaņā ar Satversmes tiesas reglamentu, laiks ir paredzēts līdz 30 minūtēm. Kurš no jums runās?

V.Reinholds.

Mēs abi varētu izteikties, ievērojot šo tiesas noteikto reglamentu.

A.Endziņš.

Lūdzu.

V.Reinholds.

Godātā Satversmes tiesa. Pirmkārt, divos vārdos par pieteikuma tapšanas motīviem un tā vēsturi.

Motīvi deputātiem izriet no tā ekonomiskā fakta, ka, maksājot par koģenerācijas stacijā

saražoto elektrību divkāršu realizācijas tarifu un salīdzinot šo maksu ar to, kas ir noteikta šobrīd ar Ministru kabineta lēmumu, ar Ministru kabineta noteikumiem Nr.425 31.oktobrī 1998.gadā, kas saucas “Koģenerācijas stacijās saražotās elektroenerģijas pārpalikuma iepirkšanas kārtība”, tātad - divkāršs tarifs. Un šajos noteikumos noteiktais tarifs ar importēto kurināmo, respektīvi, mazutu, ir noteikts 0,75 no vienkārša realizācijas tarifa. Tātad: ekonomisti, enerģētiķi ir aprēķinājuši, un tas ir redzams tajā protokolā, kas ir iesniegts tiesā un pievienots lietai, ka tādā gadījumā šī starpība sastāda tikai 2000.gadā 970 000 latu. Ja mēs... nu, ja ir pilns kalendāra gads – miljons latu.

Ņemot vērā, ka līgums paredz 12 šādu koģenerācijas staciju izbūvi, bez šīs vienas vēl vienpadsmit, un, ņemot vērā, ka šī starpība ir paredzēta katru gadu astoņus gadus, tad ir aplēsts, ka kopējie zaudējumi, ko ciestu valsts astoņos gados, būtu aptuveni nepilni simts miljoni latu.

Tas bija tas ekonomiskais pamatojums, kāpēc deputāti šajā jautājumā pauda sevi, savu nostāju, parakstot pieteikumu Satversmes tiesai.

Nu, par faktiskajiem apstākļiem. Faktiskie apstākļi ir diezgan sīki, manuprāt, izklāstīti šajā pieteikumā.

Un varētu sākt ar to, ka 1997.gadā 26.martā starp sabiedrību ar ierobežotu atbildību “WINDAU” un valsts akciju sabiedrību “Latvenergo” tika noslēgts līgums, saskaņā ar kuru “WINDAU” apņēmas celt šīs koģenerācijas stacijas un “Latvenergo” – iepirkt elektroenerģijas pārpalikumus, bet, kas ir sevišķi svarīgi šajā lietā, šī līguma 2.punktā ir noteikts, kāda būs šīs iepirktais elektroenerģijas cena. Konkrēti noteikts, ka šī cena būs tāda, kāda būs paredzēta normatīvajos aktos tanī brīdī, kad enerģija tiks piegādāta. Tas ir tieši un nepārprotami ierakstīts šajā līgumā.

Vēršu jūsu uzmanību, ka 26.marts – tas bija tas periods, kad spēkā bija Ministru kabineta Satversmes 81.panta kārtībā pieņemtie noteikumi, kas atcēla šo dubulto tarifu. Viņi, šie noteikumi, tika apstrīdēti Satversmes tiesā un, ja nemaldos, pēc atmiņas, 19.maijā viņi tika atcelti. Un atjaunojās tā likuma darbība - sākotnējā redakcija, kas paredzēja šo dubultā tarifa apmērā samaksu par koģenerācijas saražotās elektroenerģijas pārpalikumiem.

Tātad viens moments – ka līguma slēgšanas brīdī likums nenoteica šo dubulto tarifu maksāt par šo enerģiju un Satversmes tiesa atzina šos noteikumus par spēkā neesošiem no sprieduma pasludināšanas nevis no šo noteikumu pieņemšanas dienas.

Tātad ir divi momenti. Pirmkārt, strikti līgumā noteiktā cena un otrkārt, tas, ka līguma slēgšanas brīdī nebija spēkā šāda likuma norma.

Un trešais, kas arī nav mazsvarīgi, uz līguma noslēgšanas dienu sabiedrībā ar ierobežotu atbildību “WINDAU” 26.martā nebija vispār nekāda ārvalstu ieguldījuma. Tajā pat “Latvenergo”

sabiedrībai piederēja 10% no pamatkapitāla.

Tā. Nu... staciju būve, kā mēs redzējām... kā mēs zinām, tā, protams, nesākās uzreiz, vajadzēja piesaistīt līdzekļus, vajadzēja arī projektēt un 1998.gadā šī būvniecība, celtniecība tika uzsākta.

24.oktobrī 1997.gadā Uzņēmumu reģistrā reģistrēts ārvalstu ieguldījums šajā sabiedrībā. Kādā apmērā? Kopā tur viena privātpersona un viena juridiska persona — 27 750 lati. Pēc tam līdz 1999.gada 3.martam pakāpeniski šis ārvalstu ieguldījuma apmērs pieauga vispirms līdz 37 000 latu, un 1999.gada 3.martā viņš sasniedza 51 tūkstoti latu.

Nu, vēršam jūsu uzmanību, ka koģenerācijas stacijas būve izmaksā ne mazāk kā 1 miljonu latu.

Tātad... nu, mēs te nevaram neko teikt... Sabiedrība ar ierobežotu atbildību "WINDAU" ir komercsabiedrība, biznesa cilvēki, kas, dabīgi, izmanto visas iespējas, juridiskās iespējas, lai panāktu sev labvēlīgu ekonomisko risinājumu, un šī dubultā tarifa apmērā noteiktā cena, ko viņi cenšas panākt, ir ļoti laba peļņa, un līdz ar to jau sākās strīdus situācija starp "Latvenergo" un sabiedrību ar ierobežotu atbildību "WINDAU", kas uzstāja, ka ir jānoslēdz papildus līgums šim 26.marta jau noslēgtajam līgumam un jāprecizē, ka tomēr tas 2.punkts nozīmē, ka tā cena būs tāda, kādu 1998.gadā vēl līdz augustam paredzēja iepriekšējais likums par uzņēmējdarbības regulēšanu enerģētikā. Tas ir, dubultais tarifs.

"Latvenergo" tam nepiekrita. Ir sarakste, padomes lēmums. Vispirms šis jautājums tika atlikts līdz tam laikam, kad sāksies enerģijas padeve, tas ir, līdz 1999.gadam, kad varēja sākties, bet šī strīdus situācija, šis strīdus jautājums nav ne tikai noregulēts un, kā es vēroju un iepazīnos ar šiem dokumentiem, ko iesniedza mana kolēģe cienījamā, viņš nav noregulēts arī līdz šim laikam.

Tāpēc, ja šis līgums, nu, neņemsim vērā to, ka viņš nav parakstīts, tur ir tikai vīzas... nu, ja viņš tāds nav, tad mēs labāk redzam, kā tie noteikumi tiek saskaņoti. Tad tur ir visu cenu darīt atkarīgu no Satversmes tiesas sprieduma. Ja šis līgums būtu noslēgts korekti starp divām pusēm, tad būtībā šis strīds būtu izsmelts, kaut gan Satversmes tiesas risinājums attiecībā pret protokollēmumu - tik un tā to nāktos risināt.

Nu, lūk. Tātad krīzes situācija izveidojās starp "Latvenergo" un sabiedrību "WINDAU" un tāpēc abas puses, es tā prezumēju, vismaz par "Latvenergo" mums ir skaidras ziņas, sāka pārbaudīt savas juridiskās pozīcijas stiprumu. Un, kā redzams no šī viena advokātu biroja atzinuma, tad tur advokāts atzīst, ka likumā nav imperatīvas normas, kas aizliegtu pusēm vienoties par cenu - par citu cenu. Un tāpēc šis norādījums līgumā, ka cena būs tāda, kāda tā būs enerģijas piegādes brīdī, nu nav kategorisks slēdziens, mēs, advokāti, vispār esam uzmanīgi ļaudis un kategoriskus slēdzienus vairāmiem teikt, bet katrā ziņā ir izteikta doma, ka šim cenu jautājumam vajadzētu būt tiesā

respektējamam.

Un sabiedrībai, kas tā ļoti uzmanīgi seko tam, kas notiek, bija zināms senāta spriedums, kur šī “Latelektro - Gulbene” – sabiedrība ar ierobežotu atbildību - panāca, ka jāmaksā ir “Latvenergo”, ir šī dubultā tarifa vienlīdzīgā cena, bet atšķirības, kā jūs redziet šajā spriedumā, ir divos momentos.

Pirmkārt, šis līgums ir... es kļūdījos datumos... šis līgums ir noslēgts jau pēc tam, kad Satversmes tiesa bija atcēlusi noteikumus, ko Ministru kabinets bija pieņēmis 81.panta kārtībā, tātad, darbojās likums par dubulto tarifu cenas aprēķināšanai un otrkārt, šajā līgumā, runājot par cenu, nav vis noteikts tas, kas ir “Latvenergo” līgumā ar “WINDAU”, bet ir noteikts tas, ka cena nosakāma saskaņā ar likumu “Par uzņēmējdarbības regulēšanu enerģētikā”. Šie divi momenti atšķiras. Un tāpēc arī, nu tā ir mana prezumpcija, protams, arī sabiedrība “WINDAU”, šauboties par lietas iznākumu parastās tiesas sistēmās, darīja visu pa citiem kanāliem, lai panāktu, ka Ministru kabinets, izpildvara, iesaistās šī juridiskā strīda izskatīšanā.

Un mēs jau nezinājām, kad pamatojām pieteikumu Satversmes tiesai... mēs tikai vakar ar gandarījumu redzējām, ka mūsu juridiskais viedoklis saskan ar Tieslietu ministrijas viedokli, kas ir devusi atzinumu, kura gan ļoti maigā formā saka, ka “...nav lietderīgi tāpēc, ka strīds ir jārisina tiesā”. “WINDAU” var celt prasību. Un kā Valsts kancelejas Juridiskā departamenta jau pavisam kategorisko atzinumu, ka pat Ārvalstu investīciju ieguldījumu aizsardzības likums jau paredz, ka strīdi tiek risināti tiesā, tāpēc arī šis lēmums vai šis lēmuma projekts tanī laikā ne tikai nebalstās uz likumu “Par ārvalstu investīcijām”, bet ir tieši pretējs tam.

Nu, lūk. No tā, ka to juridisko pozīciju izsaka trīs institūcijas vai četri advokāti, no tā, protams, tā argumentācija nekļūst spēcīgāka, bet tāda nu viņa ir. Pirmais tātad ir tas, ka nu nav šis... ka izpildvara iejaucās tiesu varas kompetencē.

Tālāk ir tas, ka Ministru kabinets realizē nevis valsts politikas jautājumus, bet konkrēti, teiksim, strīdus izšķiršanu, faktiski juridisku civiltiesisku strīdu izšķiršanu, konkrētas saimnieciskas darbības jautājumu regulēšanu akciju sabiedrībā. Tie ir šie divi vispārējie.

Tālāk. Ministru kabineta iekārtas likums. Šeit mēs rakstām... deputāti paraksta pieteikumi, ka nav paredzēts rakstīt instrukciju pakļautām organizācijām. Ja neuzliek pienākumu likums, un ja nav, ja tā varētu izteikties, baltie plankumi likumdošanā, normatīvajos aktos, kas ir jāizpilda.

Es vēl gribētu papildināt. Šeit nemaz neiet runa par pakļauto institūciju. Nevar valsts akciju sabiedrību vērtēt un kvalificēt kā Ministru kabinetam pakļauto valsts institūciju. Tās ir valsts iestādes - un var Ministru kabinets instrukcijas dot. Tāpēc arī pat... šeit ir motivācija: pat ja uzskatītu, ka tā tas ir – pakļauta, tad arī šādai instrukcijai nebūtu pamata. Un vēl jo vairāk vēršu jūsu uzmanību, ka Ministru kabineta iekārtas likums vēl runā par tādu iedarbības formu kā ieteikums. Ministru kabineta ieteikums. Tas ir tādos gadījumos, kad tiek atzīts, ka tai institūcijai, kurai šis ieteikums ir adresēts, ir

izvēles tiesības. Vai tiešām mēs varētu šaubīties, starp juristiem būtu strīds, ka akciju sabiedrības pilnsapulcei jeb Privatizācijas aģentūrai šinī gadījumā, kas realizē privatizējamās akciju sabiedrības “Latvenergo” pilnsapulces funkcijas, ir izvēles tiesības? Tāpēc, ja šis jautājums būtu izteikts ieteikuma formā, kā to paredz Ministru kabineta iekārtas likums, varbūt būtu ļoti apdomīgi un pilnīgi iespējams, ka šāds pieteikums nebūtu tapis.

Bet tā kategoriski imperatīvā forma ir, manuprāt, neatbilstoša Ministru kabineta iekārtas likumam.

Par diviem likumiem. Es domāju, es nezinu... neņemtos apgalvot, ka tas ir tā ar nolūku, ka tas jau ir virzīts, bet, nu, katrā ziņā - fakti, fakti, fakti par kaut ko liecina.

Šķēles kungs parakstījis atbildi un pārmet deputātiem: kā tad tā – jūs rakstāt, citējiet likuma “Par valsts un pašvaldību objektu privatizāciju” 8.panta 1.daļas 17.punktu, es atvainojos, ka pieteikumā ir tehniska kļūda, tur ir runāts par 14.punktu... te iet runa par 17.punktu, kur ir šāda frāze, ka “...Privatizācijas aģentūra pilda arī citas funkcijas, kas tai uzliktas ar likumu vai Ministru kabineta lēmumiem”. Tanī brīdī, kad šis 30.novembra lēmums tika pieņemts, šis teikums bija papildināts ar dažiem citiem vārdiem: pilda funkcijas, ko tai uzlicis likums vai Ministru kabineta lēmums jautājumos, kas skar objekta privatizāciju. Un taču bija likums, tikai vajadzēja grozīt likumu. Bet šis grozījums stājās spēkā 14.decembrī. Tātad divas nedēļas pēc tam, kad lēmums jau tika pieņemts.

Tātad lēmums tika pieņemts jau faktiski tanī laikā juridiski nekorekts un nepareizs, jo nevarēja tanī laikā nekādus norādījumus dot Privatizācijas aģentūrai, kas neattiecās uz privatizāciju. Jau prezumējot, ka teju, teju likums tiks izmainīts.

Tāpēc pārmetums deputātiem, ka, lūk, nepareizi tiek citēts likums, es domāju, ir nevietā. Uz apstrīdētā lēmuma pieņemšanas brīdi viņš tāds - šis formulējums - bija.

Un ir otrs moments, kas padarītu pilnīgi neiespējamu šī protokollēmuma kategoriski imperatīvās daļas izpildi. Tas ir likumā “Par akciju sabiedrībām” 54.pantā, kurš tanī redakcijā, kāds tas bija uz protokollēmuma pieņemšanas dienu, noteica tā: “...pilnsapulce izskata tikai tos jautājumus, kas ir šī panta 1.daļā...”, un tālāk ir 14.punkts, kas skanēja tā...tātad, es atvainojos, nevis 14.punkts, bet ir šī panta, 54.panta, 3.daļa. 3.daļā bija noteikts, ka “...akcionāra sapulce citus saimnieciskos jautājumus, izņemot tos, ko akcionāru sapulce vienīgā ir tiesīga lemt, var izlemt tikai tad, ja to ierosina valde”. Nu tad skaidrs, ka valde, “Latvenergo” valde, to neierosinātu, un tāpēc arī pilnsapulce šādus jautājumus.... pilnsapulce, tas ir, Privatizācijas aģentūra, tas ir zem pilnsapulces, tas mums jāpatur prātā, kas realizē pilnsapulces caur saviem gan ieceltajiem pilnvarniekiem, tātad nevarēja nemaz izskatīt, jo to valde nekad dienaskārtībā nebūtu pieprasījusi iekļaut. Un, lūk. Likums atkal tiek grozīts. Un grozījumi stājās spēkā 12.janvārī šī gada un nu viņi ir tādi piemēroti jau. Ja to pieprasa valde... ir papildinājums klāt ar vārdiem: “...padome vai akcionāri, kas pārstāv ne mazāk kā

10 procentus”. Šeit formalitāte tātad tiek ievērota: pieprasa Privatizācijas aģentūra, simtprocentīgais kapitāla turētājs, šo jautājumu vispirms iekļauj dienas kārtībā, nu un tad viņš arī var tikt skatīts.

Šie divi, var teikt, tādi ārkārtīgi juridiski tādi, varbūt pat juridiski spēcīgākie šķēršļi, kādēļ acīmredzami šis lēmums bija jau nepareizs tāpēc, ka viņš nekādā veidā nebija izpildāms, nevarēja nodrošināt Privatizācijas aģentūra šo līgumu noslēgšanu. Nu, lūk, tā viņi tika koriģēti.

Var jau gadīties, ka tā ir sagādīšanās. Nebija iespējams man pārbaudīt šo anotāciju pie šā likuma grozījumu iesniegšanām, stenogrammas, pie kādiem apstākļiem un ar kādu motivāciju šie grozījumi tika izdarīti, bet, nu,- šobrīd viņi tādi ir.

Bet tas nenozīmē, ka, pārstāvot deputātu kungus, mums ir jānoliek juridiskie ieroči. Paliek jautājums par interpretāciju. Nu labi, varbūt Ministru kabinets var uzlikt Privatizācijas aģentūrai arī citas funkcijas. Un nav likums noteicis, kādas citas funkcijas. Bet, interpretējot šo normu, taču ir skaidrs, ka nevar uzlikt tiesas funkcijas. Tur jau, es domāju, mēs arī būsim, ka nav tā... ka, ja nu ir izslēgti šie četri vārdi no likuma teksta, tad tās ir visas iespējamās, kādas vien funkcijas var būt... Nu, un paliek spēkā apgalvojums, ka likuma “Par akciju sabiedrībām” 49.pants, un es gribētu akcentēt tieši uz šo momentu, nosaka, ka akciju sabiedrībām, kas attiecas arī uz valsts akciju sabiedrībām, kas attiecas uz Privatizācijas aģentūru, kas attiecas uz “Latvenergo” - augstākā lēmējinstītūcija ir akcionāru pilnsapulce. Visos gadījumos, tiklīdz mēs sakām, ka Ministru kabinets var iejaukties, var dot obligāti izpildāmus norādījumus, nav tā vairs... pēc mana uzskata, interpretējot jēdzienu “augstākā lēmējinstītūcija” ir tā lēmējinstītūcija, kuras lēmumus nevar pavēles veidā nekas vairāk ietekmēt. Un tas ir ļoti svarīgi - no precedenta viedokļa jūsu atzinums šajā lietā. Es domāju, ka Ministru kabinets uz priekšu, ja mēs skatāmies, būs atbrīvots no lielām kaudzēm iesniegumu un pieteikumu, ja tas varētu atsaukties uz Satversmes tiesas atzinumu spriedumā, ka nevar Ministru kabinets risināt konkrētus... uzspiest risināt konkrētus saimnieciskus jautājumus arī valsts akciju sabiedrībām, motivējot, ka augstākā instītūcija ir akciju sabiedrības kopsapulce.

Un tāpēc, lūk, tagad mēs skatāmies iesniegtos papildmateriālus. Un paldies kolēģei. Tas ir valdes lēmums. Privatizācijas aģentūras valdes lēmums. Ja šis valdes lēmums - Privatizācijas aģentūra ir akciju turētājs, tātad, kas varētu lemt, ja šis lēmums būtu pieņemts bez nosacījumiem un bez atrunām, jautājums attiektos tikai uz “Latvenergo” un sabiedrību “WINDAU”.

Bet nē. Šajā valdes lēmumā atkal ir atsauce kā uz imperatīvu normu uz šo Ministru kabineta lēmumu. Tas atkal neļauj... tas atkal ir interpretācijas jautājums, kas liek griezties pie citām normām likumā “Par akciju sabiedrībām”. 63.un 64.pants. 64.pants nosaka, ka tiesa var atcelt akcionāru pilnsapulces lēmumu, ja tas ir pretrunā ar akciju sabiedrības interesēm. Tā ir motivācija. Un 63.pants nosaka pārsūdzēšanas tiesību un kārtību. Pārsūdzēt var valde, padome; nu, akcionāri šinī gadījumā, par cik visas akcijas ir vienās rokās, atkrīt. Tātad valde un padome. Tiklīdz mēs pretējo apgalvojam, ka akcionāru sapulce nav tā galīgā un augstākā instītūcija, vēl ir valdība, kas var dot vadošus norādījumus: jums būs tieši tos līgumus slēgt. Uzreiz paceļas jautājums: 64.pants tiek tad nu ar svītru

vispār izsvītrots. Jo, Ministru kabinetam lēmumus tiesā pārsūdzēt nevar. Nevar. Ministru kabinets nav juridiska persona un nevar būt atbildētājs tiesā.

Tāpēc arī tagad salīdziniet, godātie tiesneši, šo 64.pantā doto tiesību tiesai atcelt akcionāru pilnsapulces lēmumu un, ja mēs pieļaujam tādu secinājumu, ka Ministru kabinets šādu saistošu lēmumu ir tiesīgs izdot, tā uzreiz šīs pārsūdzības tiesības arī zūd.

Nu...es šeit neatsaucu nevienu no šiem motīviem. Mēs redzam, ka tas norādījums attiecībā par Enerģētikas likuma 41.panta pārkāpumu ir acīm redzams. Ja likums nosaka vienotus tarifus, tad tarifiem ir jābūt vienoti. Jautājums – vai var būt vienoti tarifi un šeit vienam ar tik milzīgu atšķirību, ka vienam šī cena būs divkārtīga realizācijas tarifa apmērā. Un turpat blakus būs stacija, kas ne sliktāk strādās un ne sliktāk elektroenerģiju ražos un kura saņems tikai 0,75 no vienkāršā realizācijas tarifa,- tas ir šī Enerģētikas likuma pārkāpums.

Man ir vēl dažas tādas juridiskas atsauces, bet mums priekšā vēl arī ir, cik es saprotu, debates par faktiskajiem apstākļiem. Varbūt es būtu gatavs uz kādiem jautājumiem....

A.Endziņš.

Paldies. Salkazanova kungs, vērsu jūsu uzmanību, ka ir vēl 3 minūtes palikušas.

P.Salkazanovs.

Augsti godātā tiesa. Man katrā gadījumā ir maz kas piebilstams pie tā, ko teica advokāts Reinholds. Tiešām - tajā brīdī, kad 26 deputāti parakstīja pieteikumu Satversmes tiesai, bija spēkā citā redakcijā gan likums “Par valsts un pašvaldību objektu privatizāciju”, gan likums “Par akciju sabiedrībām”, un principā šie divi likumi radīja motivāciju un arī faktiskos apstākļus, lai mēs iesniegtu jautājumu Satversmes tiesā.

Vēl ir palicis Enerģētikas likuma 41.pants. Gribu vērst uzmanību uz to, ka tajā brīdī, kad Ministru kabinets starpministriju sanāsmē un arī ministrijas sniedza atsaukumi uz iesniegto protokollēmumu, Ministru kabinetam ir norādes no Ekonomikas ministrijas: noteikumu projekts ir izstrādāts atbilstoši uzdevumam, kas noteikts ministru prezidenta 27.oktobra rezolūcijā un atbilst likumam, Enerģētikas likuma 41.pantam, un likumam “Par ārvalstu ieguldījumiem Latvijas Republikā”, taču Tieslietu ministrija un Finanšu ministrija iebilst pret to, ka Enerģētikas likuma 41.panta pielietošana, kurš deleģē Ministru kabinetam noteikt vienotu kārtību, kādā tiek iepirkts elektroenerģijas pārpalikums un neparedz noteikt izņēmuma kārtību attiecībā uz kādu no konkrētajiem uzņēmējiem. Liecina par to, ka ir norādījušas gan Tieslietu, gan Finanšu ministrija uz

to, ka ir pārkāpts šis 41.pants, un iesniegtais materiāls no Ekonomikas ministrijas šodien attiecībā par šīm koģenerācijas katlumājām liecina par to, ka šis tarifs nav vienots, bet ir izņēmuma gadījums attiecībā pret "WINDAU" .

Tālāk. Vēl pie motivācijas jāsaka, ka iesniegtajā līgumā, kas šodien tika iesniegts, līguma projektā starp "WINDAU" un "Latvenergo", ir paredzēts kompensēt tajos brīžos, kad ir enerģijas pārplūdums tīklos, kompensēt no "Latvenergo" "WINDAU" firmai. Tādējādi reāli šie zaudējumi, kas rodas valstij, ir daudz lielāki kā Reinholda kunga nosauktajos zaudējumos. Paldies.

A.Endziņš.

Paldies. Kādi jautājumi tiesnešiem? Valdības pārstāvim? Nav jautājumu.

V.Reinholds.

Es, godātā tiesa, gribētu griezties pie jums ar vienu lūgumu. Ja to paredz un ja tas nav pretrunā ar Satversmes tiesas reglamentu, par cik šajā limitētajā laikā es, godīgi sakot, tomēr visas tās tēzes nespēju izteikt, bet man ir sagatavots vakar tāds rakstisks paskaidrojums arī priekš pretējām pusēm. Ja jums nav iebildumu, es to varētu....

A.Endziņš.

Tiesa var arī lemt par runas laika pagarināšanu, ja tāda nepieciešamība ir. To Reglaments pieļauj. Jūs ar šādu lūgumu pie tiesas negriezāties.

V.Reinholds.

Nu, ja tāds variants ir, tad es faktiski grieztos ar tādu lūgumu pagarināt vēl šo runāšanas laiku par 3 minūtēm.

A.Endziņš.

Lūdzu.

V.Reinholds.

Un gribētu vēl tikai vienu argumentu šeit pret šo apstrīdēto lēmumu izvirzīt. Ko arī jau ir minējusi Tieslietu ministrija savā atzinumā.

Te vispār neiet runa par ārvalstu ieguldījumu aizsardzību. Ārvalstu ieguldījums, saskaņā ar likuma formulējumu, ir ieguldījums pamatkapitālā. Un savos sākuma izteikumos es jau minēju... kāpēc es minēju šo, ka līdz 51 000 latu šis ieguldījums un koģenerācijas stacijas miljons latu vērtībā tiek uzceltas. Tāad pamatkapitāls netiek ne ieguldīts biznesā, ne arī viņš tiek kaut kādā veidā apdraudēts. Ir pavisam cita sistēma. Sabiedrībā ir neliels ārvalstu ieguldījums – nu, kas tas ir – 51 tūkstotis. Tas ir līdz 3.martam... ārvalstu kapitāls ienācis Latvijā, un tad šī sabiedrība tepat Latvijas bankā Rīgā “Vereinsbank Riga” Latvijas Uzņēmumu reģistrā reģistrētā bankā, kā redzams no jūsu lietas materiāliem, ņem kredītu pēc kredīta, kredītu pēc kredīta un uzceļ Latvijā šo staciju, kur taču visas šīs vērtības tāpat būs tādā pašā veidā jāatdod. Tā kā nekādu... te pilnīgi pamatoti ir apstrīdēts, ka šeit vispār iet runa par ārvalstu ieguldījumiem.

Paldies. Tas bija viss, ko es gribēju papildināt.

A.Endziņš.

Paldies. Lepses kungam ir jautājums.

A.Lepse.

Reinholda kungs, pasakiet, lūdzu, no kādas summas tiek uzskatīts, ka tās ir ārvalstu investīcijas? Kāda summa ir jāiegulda pamatkapitālā, lai viņas tiktu mūsu likumdošanā atzītas par ārvalstu investīcijām un ir aizsargājamas?

V.Reinholds.

Viņas ir aizsargājamas, viņas ir ārvalstu investīcijas, bet šis pamatkapitāls, kas tiek izmantots

biroju telpu apmaksai, kas tiek izmantots algām, kas tiek izmantots ne jau uzņēmējdarbības, teiksim, šai pamatformai, te ir tā atšķirība. Var ieguldīt arī 2000 dolāru vai 50 000 dolāru šai pamatkapitālā un par šiem 50 tūkstošiem atvērt veikalu. Un tas ir ārvalstu ieguldījums. Nav strīds. Bet, ja šie 50 000 paliek pamatkapitālā pēc bilances, tur viņa arī ir kā nauda, un tajā pašā laikā par kredītu tiek uzceltas pilis par pusotru vai diviem miljoniem dolāru vai latu vērtībā, tad tas, kas ir uzcelts,- tas ir ārpus šī ārvalstu ieguldījuma saskaņā ar šo formulējumu. Tas, kas ir, tas netiek apstrīdēts, ka pati sabiedrība ir tāda sabiedrība, kurā ir ārvalstu ieguldījumi. Jā, kādreiz šīm sabiedrībām bija nodokļu atlaides. To arī šīs sabiedrības būtu saņēmušas -šīs nodokļu atlaides.

A.Lepse.

Tātad, ja es pareizi saprotu, ieguldījums pamatkapitālā, ārvalstu ieguldījums, nav tas ieguldījums, kuru aizsargā likums par investīciju... tātad par ieguldījumu aizsardzību. Tikai tas, kas ir ieguldīts pēc tam ražošanas celtniecībai... nu, būtu ieguldīti tur miljoni no ārzemēm šīs stacijas celtniecībai, ja?

V.Reinholds.

Ja sabiedrība ar ierobežotu atbildību vai akciju sabiedrība šo pamatkapitālā ieguldīto kapitālu, par kuru uzceļ vai staciju vai veikalu atjauno, vai ko izdara, nav šaubu, ka tas saistās ar ārvalstu investīcijām, jo ir kapitāls, kas šeit, Latvijā, paliek šai kompānijai.

A.Lepse.

Bet gadījumā, ja viņi uzceļ biroju un atver biroju, tad tās nav investīcijas? Kāda atšķirība ir starp biroju un veikalu?

V.Reinholds.

Birojs ir patērētājs, veikals ir peļņas devējs.

A.Lepse.

Latvijā? Abi divi?

V.Reinholds.

Abi divi.

A.Lepse.

Skaidrs. Paldies.

A.Endziņš.

Vairāk nav jautājumu? Paldies.

Ja jautājumu nav, tad lietas faktisko apstākļu un juridiskā pamatojuma izklāstam tiek dots vārds Ministru kabineta pārstāvei zvērinātai advokātei Osmanes kundzei.

A.Osmane.

Paldies. Cienījamā tiesa. Es negribētu aizkavēt jūsu laiku, izklāstot savus juridiskos apsvērumus divas reizes, un tādēļ es izvēlos soli pa solim atspēkot deputātu pieteikumā teiktos apsvērumus, ka protokollēmums ir pieņemts pretrunā ar Latvijas Republikas Satversmi un likumiem, kā arī citām tiesību normām, uzstājoties debatēs.

Bet es izvēlos savos paskaidrojumos izteikt dažus apsvērumus, kas attiecas tieši uz šiem paskaidrojumiem, kurus mēs nupat dzirdējām.

Un es domāju tomēr, ka šie paskaidrojumi, tieši tāpat kā deputātu pieteikums, ir vairāk akcentēti ar komerciālas un saimnieciskas dabas jautājumiem un apstākļiem, kas nav Satversmes tiesas vērtējuma apstākļi. Šādus apstākļus mēs varētu vērtēt parastajā tiesas kārtībā: cik katrs ir ieguldījis un kādi varētu būt zaudējumi. Bet nu, par cik šādi apstākļi tiek izvirzīti, es arī nedaudz vēlētos pie tiem apstāties. Es nedomāju, ka Satversmes tiesā izlemjot lietu, būtu tiesai jāvadās no tā, kādi zaudējumi rastos šeit kādai no pusēm, un tomēr - ja reiz tiek runāts par to, ka, atstājot spēkā šo protokollēmumu kā atbilstošu mūsu valsts likumiem, valstij rastos zaudējumi simts tūkstošu latu apmērā, tad tomēr gan man ir jāsaka, ka Bauskas koģenerācijas stacijā gadā varētu tikt saražota

elektroenerģija daudzumā, kas nepārsniegtu 0,8 procentus no kopējā elektroenerģijas patēriņa Latvijā, un šis dubultais noteiktais tarifs var vienīgi samazināt “Latvenergo” peļņu, kuras lielums nekādā veidā nevar ietekmēt Latvijas iedzīvotājus. Nekādā veidā.

Un es nedomāju un es personīgi negribētu uzskatīt, ka mēs iesaistāties saimniecisku strīdu risināšanā, ka vajadzētu kādam tik ļoti rūpēt šim jautājumam, kāda būs “Latvenergo” peļņa un, lūk, tagad viņa samazināsies... Es domāju, ka ir pilnīgi nenormāli apstākļi Latvijas valstī bijuši šajā sakarībā, ka ir uzcelta par 2 miljoniem koģenerācijas stacija ar pašu modernāko tehniku, kāda patlaban ir pasaulē, un vairāk kā gadu nav iespējams atrisināt jautājumu par to, kādā veidā atrisināt šīs stacijas pieslēgšanu un kā vienoties par noteikumiem. Bet vienlaicīgi es uzskatu, ka ir arī nenopietni uzspiest tiesā šādu izskatīšanas pamatprincipu, ka Ministru kabinets ar savu protokollēmumu ir iesaistījies saimniecisku strīdu risināšanā. Un deputātu pieteikumā mēs lasām tādu aicinājumu Satversmes tiesai: konstatēt aprakstītā civiltiesiskā strīda esamību un neiesaistīties tā risināšanā.

Tātad, ja mēs apskatām kādas likumdošanas normas, kas attiecas uz civiltiesiskajām attiecībām, tad tas nozīmē, ka mēs iesaistāties saimnieciska strīda risināšanā? Es uzskatu, ka Ministru kabinetam ir sava kompetence, arī Satversmes tiesai ir sava kompetence, un kā tad tagad gadījumā, ja Satversmes tiesa noraidīs deputātu pieteikumu, tad tādā gadījumā deputāti varēs teikt: nu, redziet nu, Satversmes tiesa iesaistījās saimniecisku lietu risināšanā...?

Es uzskatu, ka pilnīgi nepareizi ir tā pamatnostādne jau no paša sākuma ielikta deputātu pieteikumā. Jo mēs zinām, ka Ministru kabinets ļoti bieži izlemj jautājumus, piemēram, viņš pieņem lēmumus par tiesiski saistošu rīcību ar valsts īpašumu nododot to pašvaldībām vai citām institūcijām. Ja tagad kāda institūcija ar to nebūs apmierināta, vai tad varēs tā teikt? Jā, lūk, Ministru kabinets tagad iesaistījās īpašuma strīdu risināšanā. Tas ir piemēra pēc. Teiksim, ir pieņemti noteikumi par valsts civildienesta amatpersonām, uz kurām attiecas amatu savienošanas un darbu pildīšanas ierobežojumi. Nu, ja kāds darbinieks tagad ar administrāciju – savu darba devēju - par šo jautājumu būs konfliktā, un tagad ir pieņemti Ministru kabineta lēmumi par šo jautājumu. Tad var teikt, ka Ministru kabinets ir darba strīdu izskatīšanā iesaistījies? Jautājums ir par to, vai šis Ministru kabineta protokollēmums atbilst Ministru kabineta kompetencei un vai viņš atbilst mūsu valstī pastāvošajai likumdošanai.

Un par to es vairāk pakavēšos savā runā tiesas debatēs, soli pa solim izejot šo visu hronoloģisko secību un atbildot arī šajā sakarā uz deputātu pieteikumā minētajiem apsvērumiem.

Es vēl gribētu pieminēt to faktu, ka es domāju tā, ka, piemēram, operēt šodien tiesā ar zvērīnāta advokāta Andra Grūtupa biroja slēdzienu un teikt, ka šim līgumam, kas ir noslēgts starp “Latvenergo” un “WINDAU”, ka šis slēdziens ir ļoti saistošs tiesai un ka “WINDAU” nekādā gadījumā nebūtu varējuši uzvarēt tiesas procesā parastajā tiesā, es vēlreiz saku, ka es esmu... es jūtos, ka man ir nedaudz uzspiests šis jautājuma apskatīšanas modelis, ko, es vēlreiz saku, es uzskatu, ka

tas nav Satversmes tiesas modelis. Bet, lai pierādītu, cik ārkārtīgi, es uzskatu, ir nepamatoti šādu slēdzienu izmantošana šinī tiesas procesā, es vienīgi gribu pateikt to, nu, ka patiešām līgums ir noslēgts, un kāda vairs nozīme tagad tanī slēdzienā aprakstītajiem nosacījumiem, cik tur ir jābūt stacijām — vienai vai divpadsmit, jo tiešām būtu gan brīnišķīgi: divpadsmit stacijas uzbūvēt un tad cīnīties par nenoskaidrotiem apstākļiem. Bet šis līgums ir parakstīts un es varēšu tiesai iesniegt šo līgumu. Tad kāda tam vairs tagad ir nozīme? Es domāju, ka Satversmes tiesā mums ir jāskatās tikai par tām likuma normām, vai protokollēmums atbilst Satversmei, vai tas atbilst citiem likumiem - un no tā ir jāvērtē.

Un, nobeidzot savu runu, teiksim, paskaidrojumos es gribētu teikt: vai mēs neaizejam par tālu, ka mēs visus sastopamies ar tādu aizdomīgumu — vai kaut kādi kanāli nav meklēti... Faktiski tas taču arī ir pēc būtības apvainojums: tagad uzskatīt, ka Ministru kabinets pilnīgi speciāli pieņēma lēmumu “WINDAU” interesēs. Nu tad tagad, ja Satversmes tiesa noraidīs deputātu pieteikumu... ja gadījumā būs, tad arī teiks, ka Satversmes tiesa, lūk, “WINDAU” interesēs pieņēma lēmumu? Vai tad tā vispār var stādīt šo jautājumu? Un es domāju, ka, piemēram, skatīties no tā viedokļa, ka jā, varbūt šis protokollēmums apmierina kādas intereses. Bet taču ir jāskatās, vai viņš ir likumīgs un taisnīgs, vai viņš ir objektīvs, un atkarībā no tā jāvērtē apstākļi. Mēs zinām, ka nekad nebūs tā, ka viens likums var apmierināt visus. Vienmēr būs tādi subjekti, kuri teiks, ka mēs neesam apmierināti. Bet no tā jau mēs nevaram skatīties. Un es šinī gadījumā domāju, ka vispār izvirzīt tādu domu, ka tiek kaut kādā veidā ar Ministru kabineta protokollēmumu īpaši tieši vienas uzņēmējsabiedrības intereses aizstāvētas un tikai un neredzēt vispār neko pārējo šī protokollēmuma sakarā, tas ir pilnīgi nepamatoti. Un iet vēl tālāk, un nu jau tagad pat apšaubīt, ka vispār ārvalstu kapitāls nav šajā sabiedrībā ieguldīts... Nu, man liekas, ka tas vispār nav pamatots.

Un es arī vēlētos tad iesniegt šo līgumu, kas ir parakstīts 10.martā un kas liecina par to, ka tomēr visi tie argumenti, kurus procesuālais pretinieks šodien izvirzīja, ka vispār šāds protokollēmums ir pilnīgi nepamatots un ka viņš nav izpildāms, un ka likumi nemaz nenodrošina šādu protokollēmumu izpildīšanu... Viņi, redziet, pati dzīves situācija tagad paredz to, ka viņš ir bijis ļoti progresīvs, ļoti efektīvs un arī pilnīgi izpildāms. Un Satversmes tiesas uzdevums ir vienīgi tagad noskaidrot, vai viņš ir bijis likumīgs vai nelikumīgs.

A.Endziņš.

Paldies. Tienesiem ir kādi jautājumi? Lūdzu!

I.Skultāne.

Man būtu vairāki jautājumi. Es pilnīgi jums piekrītu, ka mums, Satversmes tiesai, ir jāvērtē šī

protokollēmuma likumība. Un tāpēc mans pirmais jautājums ir šāds: pēc jūsu viedokļa: šis protokollēmums — kāds tiesību akts tas ir: normatīvs vai administratīvs?

A.Osmane.

Protokollēmums pēc manām domām ir iekšējs administratīvs tiesību akts.

I.Skultāne.

Un, ja tas ir administratīvs akts, kādas ir pamatprasības jāievēro, izdodot administratīvu aktu un, tāpat, izdevējam piemērojot tiesību normas?

A.Osmane.

Izdodot un piemērojot administratīvos aktus ir jāievēro starptautiskie tiesību principi, Latvijai saistoši starptautiski līgumi un citi starptautiski tiesību dokumenti, kas šajā gadījumā tieši arī ir ievērots.

I.Skultāne.

Es tieši gribēju principus kā tādus: pamatotību, likumību un lietderību. Jūs neiebilstat, ka, izdodot administratīvus aktus, ir jābūt pamatotam, likumīgam, lietderīgam ?

A.Osmane.

Jā, protams. Nu to, ko es minēju, tas ir no konkrēta likuma, kurš konkrēti pasaka tieši, kādi obligāti ir....

I.Skultāne.

Pamatotība ietver arī, tāpat, ka tiesību norma ir jāpiemēro tikai tad, kad ir konstatēti faktiskie apstākļi.

A.Osmane.

Protams.

I.Skultāne.

Sakiet, lūdzu, vai Ministru kabinets, izdodot šo protokollēmumu, noskaidroja arī šos faktiskos apstākļus, konkrēti, tātad, vai vērtēja, vai pārbaudīja, vai šis līgums ar "WINDAU" ir stājies likumīgā spēkā? Vai pieņēma, ka ir šāds līgums un viennozīmīgi,- ka viņš ir spēkā un nav apšaubāms?

A.Osmane.

Nu, varbūt ka man tomēr ir grūti teikt, kā Ministru kabinets vērtēja, vai šis līgums ir spēkā vai nav spēkā. Jo šis līgums tomēr bija noslēgts un par spēkā neesošu viņš nebija atzīts. Neviena puse jau nebija apstrīdējusi šo līgumu. Es pat domāju, ka Ministru kabinetam nebija iespējas faktiski uzskatīt, ka viņš nav spēkā, ja neviena puse šo līgumu nebija apstrīdējusi. Un tiesas kārtībā viņš nebija atzīts par spēkā neesošu.

I.Skultāne.

Nu, praktiski, tātad, Ministru kabinets nepārbaudīja, pieņemot šo protokollēmumu. Tomēr - vai šis līgums ir apstrīdams vai nav apstrīdams?

A.Osmane.

Es uzskatu, ka Ministru kabinets vērtēja gan faktiskos apstākļus, jo ne jau velti bija izprasīti atzinumi no Ekonomikas ministrijas, no Tieslietu ministrijas, no "Latvenergo". Šie faktiskie apstākļi tika vērtēti.

I.Skultāne.

No lietā esošajiem materiāliem nu neizriet, ka būtu tomēr šī līguma spēkā esamība vērtēta un pārbaudīta.

A.Osmane.

Jā, bet, cienījamā tiesa, te man jāsaka tā, ka ja līgums nav atzīts par spēkā neesošu, tad mēs patvaļīgi uzskatīt viņu par spēkā neesošu tomēr neesam tiesīgi.

I.Skultāne.

Nākošais jautājums. Man tomēr nav skaidrs, kāpēc šajā protokollēmumā ir Privatizācijas aģentūrai uzdots nodrošināt līguma noslēgšanu. Ja saskaņā ar iepriekš spēkā esošo likumu "Par uzņēmējdarbības regulēšanu enerģētikā", tāpat, šis dubultais tarifs ir paredzēts tikai tām personām, kuru līgumi ir stājušies spēkā līdz 1997.gada 31.maijam. Kāpēc tad ir jauns līgums jāslēdz?

A.Osmane.

Faktiski bija tā, ka nevis bija jāslēdz jauns līgums, bet bija jāslēdz līgums par tiem nosacījumiem, par kuriem puses nebija vienojušās slēdzot to pamatlīgumu. Jo jāatzīst, ka tomēr šis pamatlīgums, kas ir noslēgts 1997.gada martā, viņš neietvēra būtiskus nosacījumus, kas būtu pilnīgi skaidri abām pusēm pilnībā, to es nevaru noliegt, ka šis līgums nebija pilnīgi skaidri izvērsts un ka viņš būtu... teiksim, varētu teikt tā: ļoti pamatīgi juridiski izstrādāts. Un līdz ar to bija nepieciešams tomēr vienoties par papildus nosacījumiem. Tādēļ arī uzdeva noslēgt šo līgumu.

I.Skultāne.

Vēl man daži jautājumi.

A.Endziņš.

Lūdzu.

I.Skultāne.

Protokollēmumā Ministru kabinets piemēroja likumu "Par ārvalstu ieguldījumiem Latvijas Republikā" 8.panta 4.daļu, kura, tāpat, paredz: ja vēlākie Latvijas Republikas likumdošanas akti pasliktina ieguldījuma apstākļus. Tāpat, jau ir šī aizsardzība. Cik mums ir zināms, tad šis ārvalstu ieguldījums ir izdarīts 1997.gada 24.oktobrī. Un šajā laikā, tāpat, bija spēkā šī iepriekšējā likuma "Par uzņēmējdarbības regulēšanu enerģētikā" 27.panta 9., 10.daļa, kura, tāpat, paredzēja šo dubulto tarifu pie noteikuma, ja ir spēkā līgums stājies līdz 31.maijam. Kur jūs saskatāt: kā turpmākā likumdošana pasliktina šos ieguldījumu apstākļus? Es saprotu, ja ārvalstu ieguldītājs, tāpat, ieguldīja tad, kad ieguldīja ieguldījumu, šī dubultā tarifa aizsargājošā norma uz viņu attiecās tikai tad, ja ir ieguldīts tādā firmā vai veidot, kurā jau ir noslēgts līgums, kas ir stājies spēkā līdz 31.maijam.

A.Osmāne.

Cienījamā tiesa, es domāju, ka tas nu... es itin nekādi nevaru saskatīt juridisko pamatojumu tādām apgalvojumam, ka līgums nav stājies spēkā. Nu pilnīgi nekādi.

I.Skultāne.

Nē, mans jautājums šoreiz ir tāds: kā vēlākā likumdošana, tieši konkrēti kurš likums, kurš pants pasliktināja šā ieguldījuma apstākļus?

A.Osmāne.

Ieguldījuma apstākļus pasliktināja Enerģētikas likuma 41.panta kārtībā pieņemtie noteikumi Nr.425, kas paredzēja nevis dubulto tarifu par elektroenerģijas iepirkšanu, bet daudz mazāku tarifu.

I.Skultāne.

Bet vai mēs atzīstam, ja, tāpat, līgums ir stājies spēkā un bija iegūtas tiesības uz šī iepriekšējā likuma pamata uz dubulto tarifu, vai šīs iegūtās tiesības saskaņā ar civiltiesībām tiek zaudētas?

A.Osmane.

Nekādā gadījumā. Netiek zaudētas.

I.Skultāne.

Vai Enerģētikas likumā bija spēkā kāda norma, kas pateica – nē, uz šīm personām, kuras ieguva uz iepriekšējā likuma pamata tiesības uz dubulto tarifu, ka viņš šīs tiesības zaudē?

A.Osmane.

Absolūti nē. Es sapratu jūsu jautājumu...

I.Skultāne.

Kā tika pasliktināti šī ieguldījuma apstākļi?

A.Osmane.

Ar citu likumu tika pasliktināti.

I.Skultāne.

Kura konkrētā likuma kura norma? Kur bija pateikts, ka šīs iegūtās tiesības uzņēmējs zaudē?

A.Osmane.

Konkrēti jāuzskata, ka ieguldījuma apstākļi tiktu pasliktināti ar to, ka vairs nebija spēkā tas likums, kas noteica divkārtšo tarifu par elektroenerģijas iepirkšanu, jo spēkā bija... tika pieņemti noteikumi Nr.425, kas paredzēja 0,75 vidējo tarifu. Kas ir daudz mazāk nekā divkārtšais tarifs.

I.Skultāne.

Vai šie noteikumiem un Enerģētikas likumam bija atpakaļejošs spēks?

A.Osmane.

Es uzskatu, ka viņiem nav atpakaļejoša spēka, bet šinī konkrētajā gadījumā SIA "WINDAU" ir uzņēmēj sabiedrība ar ārvalstu ieguldījumu un ir jāskatās, kāds likums bija spēkā uz to brīdi, kad šis ieguldījums tika izdarīts. Un uz to brīdi, kad ieguldījums tika izdarīts, bija spēkā šis likums, kas noteica divkārtšo tarifu. Un, protams, to jau nevar neviens noliegt, ka bija vēlēšanās no "Latvenergo" puses neņemt vērā šos nosacījumus. Bet piemērot tikai vēlāko šo normatīvo aktu, kas paredz...

I.Skultāne.

Jā, tas piemērotākais.... Bet kurš konkrēti likumdošanas akts pasliktina šos ieguldījuma apstākļus?

A.Osmane.

Nr.425 pasliktina...

I.Skultāne.

Ar atpakaļejošu spēku tā tad?

A.Osmane.

Ar atpakaļejošu spēku nē, bet likuma piemērošanā pastāvēja strīds starp "Latvenergo" un starp "WINDAU"... pastāvēja strīds par likuma piemērošanu. Bet vienlaicīgi es uzskatu, ka mēs nevaram tādēļ pateikt, ka Ministru kabinets iesaistījās strīda risināšanā. Es nevaru uzskatīt, ka tas ir pareizi - tā apgalvot. Ministru kabinetam, manuprāt, bija tiesības lemt jautājumu saskaņā ar to, ka enerģētika ir valsts politikas jautājums. To bija ierosinājuši Ministru kabineta locekļi Satversmes 61.pantā noteiktajā kārtībā un Ministru kabinets bija kompetents risināt jautājumu par ārvalstu ieguldījumu

aizsardzību.

A.Endziņš.

Sakiet, kā jūs izskaidrotu vai interpretētu tādā gadījumā šī līguma 1997.gada 26.marta līguma 2.pantu, kur ir pirkuma cena? Elektroenerģijas pārpalikums tiek iepirkts par cenu, kas ir spēkā Latvijā uz konkrēto iepirkuma dienu. Kā jūs viņu interpretētu?

A.Osmane.

Es viņu interpretētu tādā veidā, ka viņš ir obligāti jāpiemēro saistībā ar likumu "Par ārvalstu ieguldījumu aizsardzību Latvijas Republikā", kā arī ar diviem starptautiskajiem līgumiem, kas ir noslēgti starp Latvijas Republikas valdību un Zviedrijas Karalistes valdību par ieguldījumu veicināšanu savstarpējo aizsardzību, kā arī Latvijas Republikas likuma ar Vācijas Federatīvo Republiku par ieguldījumu veicināšanu un to abpusējo aizsardzību. Un es uzskatu, ka šo 2.pantu par cenu nevar skatīt atrauti no šiem likumdošanas aktiem. Nevar pasliktināt ārvalstu ieguldījumu. Likums to neatļauj.

A.Endziņš.

Lūdzu, Lepses kungs!

A.Lepse.

Sakiet, lūdzu, jūs sakāt, ka ārvalstu ieguldījumi 24.oktobrī 1997.gadā. Un pieminat Zviedriju, bet 24.oktobrī 1997.gadā ieguldījumu izdarīja amerikāņu, ASV firma. Un Zviedrijas firma izdarīja ieguldījumu 25.martā, kad jau bija spēkā Enerģētikas likums.

A.Osmane.

Jā. Pareizi.

A.Lepse.

Tātad: kādā veidā šis Enerģētikas likuma 41.pants pasliktināja Zviedrijas ieguldījumu, kas tika izdarīts tajā brīdī, kad bija spēkā Enerģētikas likuma 41.pants?

A.Osmane.

Uz to brīdi pasliktināja ASV ieguldījumus nevis Zviedrijas. Pilnīgi pareizi.

A.Lepse.

Un šī Zviedrijas firma, ieguldot savu naudu, kad no turienes ir aizgājusi ASV firma, viņa ir šo tiesību pienākumu pārņēmeja?

A.Osmane.

Viņa nav pienākumu un tiesību pārņēmeja. Bet katrā ziņā...

A.Lepse.

Nu, "WINDAU" firma kā tāda, kur šie zviedri iegulda... Vai pāriet arī tās "WINDAU" firmas tiesības un pienākumi, kas šai firmai ir ...pārņemt ... ASV firma aiziet un...

A.Osmane.

Es nevaru pateikt, ka tas neietekmē kopējo firmas stāvokli. Obligāti ietekmē.

A.Endziņš.

Vai ir vēl jautājumi? Skultānes kundzei, lūdzu!

I.Skultāne.

Sakiet, lūdzu, vai Ministru kabinets pievērta uzmanību šādam jautājumam, pieņemot protokollēmumu, jo tomēr, tāpat, šo administratīvo aktu izdodot, ir jāievēro šie pamatotības un likumības principi, jānoskaidro faktiskie apstākļi. SIA "WINDAU" šo līgumu ir slēgusi par elektroenerģijas piegādi - pārdošanu. Ja? Uzņēmējdarbības veids - apgāde ar elektroenerģiju – ir tāds uzņēmējdarbības veids, kam ir nepieciešama licence, ja?

A.Osmāne.

Jā.

I.Skultāne.

Šī licence ir izsniegta "WINDAU" 3.aprīlī 1997.gadā. Pēc līguma noslēgšanas.

A.Osmāne.

Bet es nezinu, kādā veidā tas varētu ietekmēt šā līguma spēkā esamību?

I.Skultāne.

Es patreiz uzdošu jums jautājumu...

A.Osmāne.

Es nesapratu.

I.Skultāne.

Tātad, apgāde ar elektroenerģiju ir darbības veids, kur ir nepieciešama licence, ja? Līgums noslēgts 26.martā 1997.gadā. Licence "WINDAU" ir izsniegta 3.aprīlī 1997.gadā, tas ir, pēc šī līguma noslēgšanas. Vai šos apstākļus Ministru kabinets pārbaudīja?

A.Osmāne.

Es domāju, ka... cik smalki, teiksim, Ministru kabinets pārbaudīja apstākļus, tas man, protams, nevar būt zināms, jo man liekas, ka šaubu nevar būt nekādu par to, ka uz ārvalstu ieguldījumu izdarīšanas brīdi šī licence neapšaubāmi bija.

I.Skultāne.

Nu, šajā gadījumā runa ir par to, ka līgumam bija jābūt spēkā līdz 31.martam noslēgtam, ja? Un saskaņā ar Civillikumu - darījuma spēkā esamība ir atkarīga arī no tiesībspējas dalībnieku. Tātad ir atkarīga arī no šīs licences esamības.

A.Osmāne.

Neviens līgums automātiski pats no sevis neizbeidzās. Mēs nevaram... tad jau sāktos vispārējs haoss, ja mēs tagad pateiktu tā, ka, piemēram, viens īrnieks nemaksā īri un automātiski tādēļ īres līgums nav spēkā. Šinī gadījumā, es uzskatu tā, ka nebija uz līguma noslēgšanas brīdi licence un viņa tika izdota dažas nedēļas vēlāk, tas nu nekādā veidā nevar ietekmēt līguma spēkā esamību. Nekādā veidā nevar... Jo bieži, izsniedzot licenci, jau noteikti tiek ņemts vērā līgums. Ļoti iespējams, ka tieši tā tas notiek.

I.Skultāne.

Nē, šajā gadījumā mans jautājums bija saistīts ar to, vai šis tieši 26.marta dalījums ir spēkā, jo uz šo brīdi tā dalībniekam "WINDAU" tātad nebija šī tiesībspēja.

A.Osmane.

Jā, viņš bija spēkā. Ja abas puses... tas taču ir pušu pienākums, tās ir tiesības noslēgt līgumu un pēc tam iegādāties licenci.

A.Lepse

Vēl pēdējais jautājums. Šeit atbildes rakstā Ministru kabinets atbildes raksta 4.lapaspusē paziņo, ka "...Ministru kabinets atzīst civiltiesiskā strīda iespējamību starp privatizējamo valsts akciju sabiedrību "Latvenergo" un SIA "WINDAU", kura izšķiršana nenoliedzami ir piekritīga tiesā likumā noteiktajā kārtībā". Lūdzu, vai jūs nevarētu vairāk drusku paskaidrot. Tātad Ministru kabinets uzskata, ka viņa šis lēmums nav galīgs un viņš ir izskatāms tiesā?

A.Osmane.

Nē, Ministru kabinets uzskata tā, ka nu, ja, piemēram, tagad "Latvenergo" puse uzskata, ka šis līgums nav stājies spēkā un tādēļ, ka nav uzbūvētas 12 stacijas, tad pēc tam, protams, šo līgumu jau var apstrīdēt tiesā arī pēc tam, kad šis protokollēmums ir pieņemts. Arī šodien pēc Satversmes tiesas, arī šodien var, protams, griezties tiesā un apstrīdēt līgumu. Bet Latvijas Civilprocesa likums un Civillikums jau neaizliedz nevienai pusei iet tiesā un apstrīdēt līgumu. Protams, ja ir tāda vēlēšanās, to var darīt. Un par cik visu laiku tika izvirzīti tie jautājumi: jūs neesiet uzbūvējuši 12 stacijas, mēs apstrīdam, ka līgums nav stājies spēkā. Protams, lūk, par šiem apstākļiem tad var arī iet tiesā. Bet es domāju, ka nu, tā kā šis līgums ir parakstīts, tad vispār šis jautājums man liekas, atkrīt.

A.Endziņš.

Paldies. Pieteikuma iesniedzēja pārstāvjiem jautājumi ir?

V.Reinholds.

Jā, sakiet, lūdzu, vai tas apstrīdētais normatīvais akts par šo pienākumu uzlikšanu Privatizācijas aģentūrai... Vai šis akts ir apstrīdams parastās tiesu institūcijās? Jeb nav?

A.Osmane.

Nē, Ministru kabineta lēmums ir izpildāms. Tas nav apstrīdams.

V.Reinholds.

Es nejautāju par izpildāmu, es jautāju, vai viņš ir pārsūdzams parastajās tiesu institūcijās?

A.Osmane.

Tieši lēmums, ar kuru valde uzdeva?

V.Reinholds.

Nē, šobrīd apstrīdētais Ministru kabineta 30.novembra...

A.Osmane.

Nē, viņš nav apstrīdams.

V.Reinholds.

Nav apstrīdams. Tad kā jūs varētu komentēt likuma "Par akciju sabiedrībām" 63.pantā garantētās tiesības padomei un valdei apstrīdēt, pārsūdzēt tiesā akcionāru pilnsapulces lēmumu?

A.Osmane.

Nu, es atvainojos, mēs runājam par privatizējamo "Latvenergo" uzņēmumu, kuram ir savi statūti, un

kuru statūtos ir stingri noteikts, kas veido pilnsapulces, kas tie ir, kādas ir padomes tiesības, kādas ir valdes tiesības, un es domāju, ka ...

V.Reinholds.

Jūs gribat teikt, ka valdei nav tās tiesības...

A.Osmane.

... protams, nesalīdzināsim parastu akciju sabiedrību ar privatizējamu valsts akciju sabiedrību, kura pilnīgi atrodas Privatizācijas aģentūras valdījumā, kur katrs līgums, ko pieņem šī privatizējamā akciju sabiedrība, ir jāaskaņo ar valdi. Katrs sīks līgums. Es nezinu, to jau nevar salīdzināt.

V.Reinholds.

Ar valdi vai aģentūru...

A.Osmane.

Ar aģentūru. Privatizācijas aģentūru.

V.Reinholds.

Tad jūs uzskatāt, ka...

A.Osmane.

Un, es atvainojos, un vēl. Pilnvarnieki, kas veido pilnsapulci, viņi taču ir noslēguši pilnvarojuma līgumus. Es iesniedzu Satversmes tiesai, kur pilnvarojuma līgumā smalki paredzētas viņu pilnvaras. Un viņi veido pilnsapulci.

V.Reinholds.

Bet jautājuma būtība ir tāda. Ka, ja likuma "Par akciju sabiedrībām" 63.pants garantē valdei un padomei tiesību pārsūdzēt pilnsapulces lēmumu, un es domāju, ka mums nebūtu domstarpības, ka tas attiecas arī uz šiem trim pilnvarniekiem, bet ja šie pilnvarnieki pieņem savu lēmumu nevis brīvi kā augstākā institūcija, bet Ministru kabineta saistošu administratīvo aktu rezultātā, vai tādā gadījumā netiek liegtas padomei un valdei šīs 63.pantā garantētās pārsūdzības tiesības tiesā?

A.Osmane.

"Latvenergo" var darboties tikai tādā veidā, kā paredz viņu statūti. Es arī nezinu, kā..

V.Reinholds.

Var pārsūdzēt tiesā jeb nevar?

A.Osmane.

Un, es atvainojos.... vēl... arī šis līgums, ko šodien mēs redzam, kas ir parakstīts. Tur bija, starp citu, iestiprinātas tādas normas iekšā, ka viņas stājas spēkā tikai pēc padomes apstiprināšanas, kaut gan statūti to neparedzēja. Jo padomei nav tādas tiesības. Pilnsapulce apstiprina. Un tomēr tāda norma tika iestiprināta. Un padome tomēr apstiprināja šo līgumu. Nu kā tad mēs tagad spriedīsim par to, ka ārkārtīgi ir ierobežotas akciju sabiedrības tiesības?

V.Reinholds.

Labi, tad atgriezoties pie līguma. Tad ir jautājums tāds: vai jūs piekrītat tādām traktējuma, ka šis līgums, ja viņš ir pilnīgi identisks teksts, es ceru, ka mums nav ar viņu papildus jāiepazīstas... vai tādā gadījumā šī līguma teksts - un konkrēti 2.1^a punkts neliecina par to, ka jautājumā par cenu puses nav vienojušās? Un cenu atstāja atkarībā no Satversmes tiesas nolēmuma?

A.Osmane.

Jā. Tā ir cieņa pret tiesu varu. Protams....

V.Reinholds.

Jā, cieņa – tā ir laba lieta, bet, tāpat, puses nav vienojušās par cenu?

A.Osmane.

Es uzskatu, ka puses... puses to cenu jautājumu ir atstājušas atkarībā no Satversmes tiesas sprieduma, kas, protams, izsaka tikai cieņu pret tiesu instancēm. Ja tiesa gadījumā atceļ šo protokollēmumu, tad tādā gadījumā cena tiks celta noteikti atkarībā no tā. Savādāk nevarēja, protams, ir jāņem vērā... Tika ņemts vērā tas apstākļi, ka pastāv tiesas strīds. To jau nevar ignorēt.

V.Reinholds.

Nu, labi, paldies. Man nav jautājumu.

A.Endziņš.

Paldies. Tiesnešiem vairāk nav jautājumu? Salkazanova kungam, lūdzu!

P.Salkazanovs.

Man ir jautājums attiecībā par Ministru kabineta likuma “Par valsts un pašvaldību īpašuma objektu privatizāciju” un likuma “Par valsts akciju sabiedrībām”, uz ko Ministru kabinets atsaucas arī savā atbildes vēstulē: vai šie grozījumi šajos divos likumos, uz kuriem ir atsauce, bija spēkā uz protokollēmuma pieņemšanas brīdi?

A.Osmane.

Salkazanova kungs, es sapratu, ka tagad iznāk tā, ka ne tikai protokollēmums ir pieņemts speciāli, lai uzlabotu “WINDAU” apstākļus, bet tagad arī ir likuma grozījumi kaut kādi notikušies, lai speciāli kaut kādā veidā padarīt Satversmes tiesā lietu izskatīšanu labāku. Es nezinu, nu man vienkārši...

P.Salkazanovs.

Bet tāds nebija jautājums.

A.Osmane.

Bet tieši tā to var saprast... Spēkā grozījumi stājās 12.oktobrī. Nu - tad protokollēmums pieņemts 30.novembrī.

P.Salkazanovs.

Nu, bet jūs izteicāties, ka 26 deputāti ir....

A.Osmane.

... aizdomu pilni, ka likums tiek grozīts par labu “WINDAU”.

P.Salkazanovs.

Nē....

A.Osmane.

Decembrī... 12.decembrī stājās spēkā grozījumi.

P.Salkazanovs.

Deputātu pieteikumā norāde uz šīm pretrunām šajos divos likumos un arī citos likumos. Bet šie likumi tika grozīti pēc tam, kad jau rīkojums bija stājies spēkā.

A.Osmane.

Nu, es ceru, ka viņi netika speciāli grozīti.

P.Salkazanovs.

Nē, es neteicu, ka speciāli. Es teicu, ka pēc tam.

A.Osmane.

Man liekas, ka es saprotu to piebildi par privatizācijas procesu, bet privatizācijas process ir vienots darbību kopums un es nevaru tagad pateikt, ka tieši šādā... ka Ministru kabinetam ir tiesības ietekmēt privatizācijas procesu. Es nevaru pateikt, kura tieši darbība privatizācijas procesā ir kura. Jo tas ir vienots process. Un es pat nedomāju, ka šie grozījumi ir ārkārtīgi svarīgi un izšķiroši.

P.Salkazanovs.

Tad otrs jautājums. Ministru kabinets atzīst civiltiesiskā strīda iespējamību starp privatizējamo valsts akciju sabiedrību "Latvenergo" un sabiedrību ar ierobežotu atbildību "WINDAU". Kā vienīgais īpašnieks, tāvad, valsts atzīst, ka šāda prasība būtu iespējama, tajā pašā laikā valsts par savu īpašumu tomēr noslēdza šo līgumu, par ko mēs šodien runājam. Vai tad valsts – Ministru kabinets – parāda savu vēlmi slēgt līgumu vai atsaukties uz to, ka ir iespējas šo civiltiesisko strīdu...

A.Osmane.

Es domāju, ka nedrīkst Ministru kabinetu identificēt ar SIA "WINDAU". Nu kā var Ministru kabinets izteikt vēlmi slēgt līgumu, piedodiet, ar "Latvenergo"? Nu, mēs nevaram identificēt. Ministru kabinets ir subjekts tiesā tāpēc, ka viņš pieņēma protokollēmumu. Bet pilnīgi pareizi, ka Ministru kabinets pieļauj. Ja "Latvenergo" puse apstrīd kādus līguma nosacījumus, nu, lūk, tieši kā te slēdzienā ir rakstīts, ka te nosacījums bijis, ka jāceļ 12 koģenerācijas iekārtas vai kā... Tad jau vajadzēja iet tiesā un apstrīdēt to 26.marta 1997.gada līgumu. Tad jau vajadzēja to apstrīdēt. Līdz šim brīdim tas nav noticis. Tieši otrādi. Ir noslēgts tagad līgums. Es nezinu, nu...

A.Endziņš.

Ir vēl jautājumi? Nav jautājumu. Paldies.

Vai pusēm ir kādi lūgumi?

V.Reinholds.

Nav nekādu lūgumu vai papildinājumu.

A.Osmāne.

Paldies, man arī nav.

A.Endziņš

Nav. Tiesa, apspriežoties uz vietas, pirmām kārtām paziņo, ka lietas izskatīšana pēc būtības ir pabeigta. Bet, pirms tiek atklātas tiesas debātes, tiesa izsludina pārtraukumu līdz pulksten 14.

A.Osmāne.

Es ļoti atvainojos, vienīgais, vai drīkst iesniegt savu runu rakstveidā. Ja drīkst tādā veidā... par cik... Es domāju, ka tas zināmā mērā...

A.Endziņš.

Reinholda kungs, acīmredzot arī jūs vēlētos iesniegt savu runu...

V.Reinholds.

Es negribētu nosaukt to par runu. Es gribētu arī variēt, bet tās tēzes man tur ir.

A.Endziņš.

Sēdes sekretāre pavairos pārtraukuma laikā un jūs varēsiet saņemt kopijas... tiks pavairots un jūs saņemsiet šo runu tekstu.

Pārtraukums līdz pulksten 14.00.

(Pārtraukums)

A.Endziņš.

Turpinām tiesas sēdi. Un uzsākam tiesas debates.

Kā pirmajam vārds tiesas debatēs tiek dots pieteikuma iesniedzēja pārstāvim. Gribu atgādināt, ka debatēs nav tiesību pusēm atsaukties uz apstākļiem un materiāliem, kas nav pārbaudīti tiesas sēdē. Arī jautājumi netiek uzdoti.

Cik ilgs laiks būtu vajadzīgs tiesas debatēs pieteikuma iesniedzēja pārstāvim?

V.Reinholds.

Es lūgtu 15 minūtes.

A.Endziņš.

15 minūtes. Nav iebildumu? Lūdzu!

V.Reinholds.

Augsti godātā Satversmes tiesa! Pamatojot šo deputātu grupas viedokli, kas izteikts pieteikumā, pēc tam, kad mēs ar kolēģi esam šeit izteikuši gan savus viedokļus, sniedzot paskaidrojumus un pēc tam, kad mēs esam jau iepazinušies viens ar otra šo tiesas debašu mūsu viedokļu rakstisku izklāstu, es gribētu sākt ar tiem dažiem momentiem, kuri, manuprāt, ir centrālie un sevišķi akcentēju, jo jūsu nolēmumam šajā lietā būs diezgan, var teikt, visai nozīmīga precedenta raksturs.

Pirmais ir jautājums, uz ko mums būs jāsniedz atbilde: likums "Par akciju sabiedrībām" 49.pants pilnībā un bez ierunām attiecās uz valsts akciju sabiedrībām. Uz visām. Kādas lai viņas arī nebūtu un arī mēs zinām, ka vesela virkne valsts akciju sabiedrības netiks likvidētas, netiks reorganizētas, viņas saglabāsies ilgstošā laika periodā, varbūtās uz visiem laikiem, un starp tām ir arī Privatizācijas aģentūra kā valsts akciju sabiedrība un Nekustamā īpašuma aģentūra, "Latvenergo", Tiesu nama aģentūra un daudzas citas.

Tātad mana atbilde, kā jūs varat spriest ir... jā, šis likuma noteikums ir kategorisks - jebkurā akciju sabiedrībā akcionāru pilnsapulce ir augstākā lēmējinstītūcija.

Nu, lūk. Lai vēl tā papildus izvirzītu šo argumentāciju, izvērstu šo argumentāciju tālāk, jautājums ir nākošais, kas izriet - vai Ministru kabinets var atcelt akcionāru pilnsapulces lēmumu, vai Ministru kabinets var grozīt akcionāru kopsapulces lēmumu, un vai Ministru kabinets var uzlikt obligātu pienākumu akcionāru kopsapulcei lemt tieši tā un ne citādi.

Mana atbilde uz visiem šiem jautājumiem, kuru es aicinu arī akceptēt, ir – nē. Nevar ne atcelt, ne grozīt, ne uzlikt obligātu pienākumu lemt tā vai citādi.

Tātad - kaut arī pieteikumā šī neatbilstība likuma "Par akciju sabiedrībām" 49.pantam tiek minēta kā viens starp citiem, tomēr šeit es gribētu vērst arī jūsu uzmanību un arī iebilst manai cienījamajai kolēģei, ka Ministru kabinets, lūk, esot visu varens un visu tiesīgs, jo viņš, šī instītūcija, var īpašumu, pat valsts īpašumu, atdot pašvaldībai. Vēl vairāk varam papildināt – nodot konkrētai akciju sabiedrībai, Nekustamā īpašuma aģentūrai, Tiesu nama aģentūrai... jā, to Ministru kabinets var darīt un dara tāpēc, ka to nosaka likums. Bet, turpinot šo pašu manu domu, uzskatu, ka ir strikti jānorobežo šīs likumā dotās funkcijas no tādas Ministru kabineta voluntāras rīcības, kāda būtu, ja, piemēram, Ministru kabinets nodotu Nekustamā īpašuma aģentūrai namu... tik tālu viss ir likumīgi, bet ja Ministru kabinets izdod rīkojumu namu Tērbatas ielā 46 iznomāt, teiksim, sabiedrībai "WINDAU" par 2 latiem kvadrātmetrā - tad tas ir nelikumīgs lēmums. Tas neatbilst likuma "Par akciju sabiedrībām" 49.pantā garantētājām akcionāru tiesībām.

Tātad ietekme... šeit ir viss, kāpēc statūtu sabiedrība visa tiek dibināta – lai šo relatīvo neatkarību radītu, jo ir atzinums, ka tas veicina saimniecisko darbību un rosību. Ir jau citi ietekmēšanas

paņēmienu. Gala rezultātā ministriju rīcībā ir šie līgumi ar pilnvarniekiem, tā kā ne jau tā, ka mēs sakām, kā reāli domājoši cilvēki, ka valdība nevar ietekmēt sava īpašuma, valsts īpašuma, pārvaldīšanu. Var ietekmēt. Tikai ietekmes forma nav imperatīvs lēmums, bet caur akcionāru kopsapulces lēmumu.

Tā. Nu... es jau atsaucos vēl papildus kā uz... kā papildus argumentu arī uz šo likuma "Par akciju sabiedrībām" 63.pantā paredzēto pārsūdzības tiesību, kas pilnīgi zūd, ja mēs atļaujam, ja mēs uzskatām, ka ir tiesīgs Ministru kabinets izdot saistošu lēmumu, kuru, kā mēs jau arī vienojamies ar kolēģi, nevar parastā tiesu institūcijā ne apstrīdēt, ne atcelt.

Bet pārsūdzības tiesības, akcionāru sapulces pārsūdzības tiesības ir garantētas arī likumā "Par akciju sabiedrībām".

Un kā viens no tādiem... kāpēc es arī uzskatu, ka šeit ir šim precedentam svarīga nozīme, mēs redzam jau no tā pievienotā sprieduma, ka tas aizņem... lai atrisinātu šādu strīdus jautājumu, kas var rasties parastajās tiesu institūcijās, paiet ilgstošs laika periods. Tas ir saistīts ar advokātiem, tas ir saistīts ar izdevumiem. Un visi praktizējošie advokāti un biznesu apkalpojošie juristi zinās par jūsu spriedumu. Un ja, teiksim, būs tāda nostāja, akceptēt, arī Ministru kabinets var šos jautājumus atrisināt vienkārši ar savu lēmumu. Teiksim, uzdot par pienākumu par zināmu cenu, par zināmu... pirkt, pārdot, iznomāt un tamlīdzīgi. Tad nu Ministru kabineta darba apjoms šajā aspektā ļoti palielināsies. Tas, to mēs tā vienkārši varētu konstatēt.

Un šeit pamata strīdus, uz ko jau es atsaucos paskaidrojumos, un varbūtās arī visu es nepaspēšu un nav arī vajadzīgs atkārtot, tātad par to, ka šeit faktiski Ministru kabinets jau ir iejaucies... faktiski ņēmis uz sevi civiltiesiska strīda atrisināšanu, šīm iepriekšējām tēzēm, ko es tagad izteicu, nav nozīmes pat ar to momentu, vai ir tas civiltiesiskais strīds, vai nav. Manā uztverē, es uzskatu, ka nevar šādus imperatīvus lēmumus Ministru kabinets attiecībā uz konkrētu valsts akciju sabiedrību pieņemt arī tad, ja tā akciju sabiedrība nemaz nestrīdētos pretī. Tas ir principā nepareiza vadības forma, ko neparedz likums. Un tāpēc tāds lēmums ir arī atzīstams par pretrunā esošu ar šo likuma "Par akciju sabiedrībām" attiecīgi 49.pantu.

Nu, par to, ka pastāv strīds, to pierāda arī šis 10.martā tas pievienotais līgums, un es, godātā Satversmes tiesa, gribētu izteikt, ka šādā veidā līgumā iekļaut kā nosacījumus Satversmes tiesas sprieduma saturu, tā nav vis cieņas izrādīšana, bet godīgi sakot, nekorekta rīcība.

Protams, tas nevar ietekmēt un nekādā veidā neatstāj iespaidu... šī līguma apspriešana nemainīs jūsu, teiksim, viedokli vienā vai otrā virzienā, nu, bet var jebkuru nejaušu nosacījumu paņemt kā kaut kādu sakarīgu cenu, nevis Satversmes tiesā iesniegt tādu līgumu, kur ir rakstīts: kā jūs lemsiet, tad tāda tagad būs tā iepirkuma cena. Kā jau es minēju, tas juridisku ietekmi nevarētu atstāt uz spriedumu, bet nu - katrā ziņā manā uztverē tas nebūt nebija nepieciešams šādā līgumā to tādā

veidā.....

Šeit nedaudz jāpieskaras ir tiem sagaidāmajiem argumentiem. Paldies kolēģei, ka viņa mums viņus izteica - varbūt mēs varēsim iztikt bez replikām. Tātad jautājums ir par to, ka Ministru kabinets ir risinājis valsts politikas jautājumu. Ja Ministru kabinets būtu pieņēmis lēmumu visnotaļ veicināt, uzdot un tā tālāk... aizsargāt ārvalstu investīcijas un tā tālāk... jā, tad mēs varētu tam piekrist. Bet, ja Ministru kabinets saka tā: noslēgt līgumu ar divkāršu tarifa cenu un saglabāt šo cenu astoņus gadus, - tas nav valsts politikas jautājums. Bet, kā jau tālāk ir minēts, ir individuāls administratīvs akts, kas attiecas uz konkrētu saimnieciskās darbības sfēru - uz komercilīgumu.

Tātad - es šeit gribētu nepiekrist tam, ka tādā veidā tiek realizēti un izskatīti valsts politikas jautājumi.

Tālāk vēl jautājums par starptautiskajiem līgumiem. Šeit ir vesela liela atsauce uz mūsu starptautiskajiem līgumiem, kas noslēgti ar Zviedriju un Vāciju. Gribētos jautāt: šie līgumi ir abpusēji - ko viens otram garantē, to otrs tam pirmajam garantē. Un es gan gribētu dzirdēt tādu piemēru, ka Zviedrijā vai Vācijā valdība būtu pieņēmusi lēmumu par labu kādai Latvijas firmai, kādai Latvijas sabiedrībai, kura vēlētos vai, teiksim, pretendētu uz to, lai pārdotu pakalpojumus vai precis vai enerģiju par divreiz lielāku cenu kā tirgus cena. Tā kā - es domāju, ka, ja mēs pieejam pie abpusējiem... ja ir pareizi izklāstīts šo līgumu saturs, ka jārespektē likumi un tamlīdzīgi, un te jau es varēju pateikt, neiet runa taču par ārvalstu ieguldījumu apdraudētību. Neviens taču viņus negrasās konfiscēt.

Tālāk ir jautājums par to, par šīm administratīvajām... kā jau teica šeit mana kolēģe, viņa arī nosauca - iekšēja administratīva tiesību akta juridisko būtību.

Un arī šeit mēs redzam citātu no Ministru kabineta iekšējās kārtības un darbības noteikumiem, ka šie akti var attiekties uz Kanceleju un citām valsts institūcijām un to amatpersonām.

Atgriežoties pie sākotnējām tēzēm šādā aspektā mans viedoklis, mana tēze ir - nevaram valsts akciju sabiedrību, vienalga kāda tā būtu, saukt šajā aspektā par valsts institūciju, un attiecīgi arī šo institūciju amatpersonas par valsts amatpersonām.

Tās ir saskaņā ar likumu "Par uzņēmējdarbību" līdztiesīgas uzņēmējsabiedrības privātām uzņēmējsabiedrībām un tāpēc tās nevar būt arī tikt kvalificētas un atzītas par pakļautām šīm iestādēm.

Tāpēc arī šeit, manuprāt, Ministru kabineta iekārtas likums, uz ko ir atsauce pieteikumā, aptver, ka šiem aktiem visos gadījumos jāatbilst arī šiem iekšējās darbības un kārtības noteikumiem un, ja šis akts faktiski neatbilst, tas nav adresēts pakļautai iestādei, bet citai saimnieciskajai uzņēmējsabiedrībai.

Un šeit ir tas mazais piemēriņš, ko kolēģe jau izteica. Viņa saka, kā tad tagad tad nu būs, ja Ministru kabinets atrisinās kaut kādu konfliktu starp Valsts kancelejas vai kaut kādiem tur, teiksim, pakļautas institūcijas darbiniekiem, vai nu aizliegs atbrīvot no darba vai liks atbrīvot no darba, un tad iznāks, ka viņš ir arī civildienesta sistēmā un ka tad viņš ir iejaucies darba strīdu risināšanā.

Godātā tiesa, šeit ir tā būtiskā atšķirība. Tās ir pakļautās institūcijas. Ministru kabinets ir tiesīgs risināt jautājumus ar savām ministrijām, vai tieši tas darbinieks ir, kādu atalgojumu viņš ir pelnījis, visus šos konkrētos jautājumus pakļautajās iestādēs Ministru kabinets ir tiesīgs risināt pilnā savu tiesību apjomā. Atšķirībā no šīm valsts akciju sabiedrībām.

Tālāk. Vēl viens papildus motīvs, kas man arī izvirzījās, dzirdot šeit, teiksim, to mūsu tiesas procesu. Tik tiešām, kas nav arī argumentācijā līdz šim minēts - šis moments. Kādā veidā... kāpēc šeit iet runa par ārvalstu ieguldījumu aizsardzību. Un šī loģiskā secība tik tiešām ir nepārprotama. Tātad likums "Par uzņēmējdarbības regulēšanu enerģētikā" garantēja priekšrocības cenas ziņā visām uzņēmējdarbībām neatkarīgi no ārvalstu ieguldījuma vai nē, kurām līgumi bijuši noslēgti vai stājušies spēkā līdz attiecīgi 1997.gada maijam.

Tātad... un šis garantētais termiņš nav zudis arī vēl šodien. Tāpēc, ja šeit risinās jautājums, ja sabiedrība ar ierobežotu atbildību "WINDAU" atbilst tiem kritērijiem, tad nekāds Enerģētikas likums nākošais tos ieguldījumu apstākļus nepasliktina. Nu nekā viņš nevar pasliktināt.

Tad, tādā gadījumā, parastā tiesas procesā sabiedrība "WINDAU" vinnēs procesu un pierādīs "Latvenergo". Mēs nevaram prezumēt, kāds būs rezultāts - kam jāmaksā šis dubultais tarifs. Bet te ir strīds, kas izriet no līguma traktējuma. No šī 26.marta 1997.gada līguma traktējuma. Un atkal. Manuprāt, ir šī tēze jāpapildina. Ja Ministru kabinets uzliek par pienākumu slēgt jaunu līgumu, ko tas nozīmē? Tas nozīmē, ka atsaukties uz tādu līgumu, kas ir stājies spēkā līdz 1997.gada maijam, vairs nevar. Un šis jaunais līgums jau ir ārpus tās kārtības noslēgts, ko noteica likums "Par uzņēmējdarbības regulēšanu enerģētikā".

Un arī viņš neatbilst Enerģētikas likumam. Viņš nevienam likumam vairs neatbilst. Tāpēc arī atziņa, ka šis administratīvais akts, šis protokollēmums ir pretrunā ar Enerģētikas likuma 41.pantu, ir pilnīgi pamatots, jo 2000.gadā tiek prezumēts slēgt jaunu līgumu, bet attiecināt 1997.gada likuma režīmu.

A.Endziņš.

Reinholda kungs, 15 minūtes ir pagājušas. Vai jums vajag papildināt laiku vēl?

V.Reinholds.

Nē, es gribētu nobeigt ar to, es domāju, ka pārējos argumentus es jau izteicu savos paskaidrojumos, tāpēc es kopumā uzturu šo deputātu iesniegto pieteikumu un lūdzu viņu apmierināt,

A.Endziņš.

Paldies.

Vārds tiesas debatēs Ministru kabineta pārstāvei zvērinātai advokātei Osmanes kundzei.

Atgādinu arī jums to pašu, ka jūs neesat tiesīga atsaukties uz apstākļiem un materiāliem, kas nav pārbaudīti tiesas sēdē, kā arī jautājumi vairs nevar tikt uzdoti, un cik jums būtu vajadzīgs laiks tiesas debatēs?

A.Osmāne.

Nu, es domāju, ka 20-25 minūtes.

A.Endziņš.

20-25 minūtes. Nav iebildumu? Lūdzu!

A.Osmāne.

Augsti godājamā tiesa! Es uzskatu, ka deputātu pieteikums ir noraidāms sekojošu iemeslu dēļ.

Un tajā vairāk ir aprakstītas līguma attiecības starp privatizējamo valsts akciju sabiedrību "Latvenergo" un SIA "WINDAU", taču mazāk vērtēti tie apsvērumi, kas varētu būt par pamatu protokollēmuma atzīšanai par neatbilstošu Satversmei un attiecīgajiem normatīvajiem aktiem Satversmes tiesā.

Nepamatots ir apgalvojums, ka 1990.gada 30.novembra protokollēmums Nr.67 neatbilst Satversmes 4.un 6.nodaļās noteiktajiem izpildvaras un tiesu varas nodalīšanas principiem, Satversmes

61.pantam, kā arī Ministru kabineta iekārtas likuma 3.nodaļas tiesību normām.

Jāsaka tā, ka ir nekonkrēti apgalvot, ka protokollēmums neatbilst kādām veselām Satversmes nodaļām. Satversmes tiesas likuma 16.pants, kas nosaka Satversmes tiesas kompetenci, neparedz lietu izskatīšanu par principa neatbilstību Satversmei un normatīvajiem aktiem, un sakarā ar to pieteicējs nevar apstrīdēt neatbilstību principiem un tiesa nevar lemt par normatīvu aktu neatbilstību principiem. To neparedz Satversmes tiesas likums.

Satversmes 61.pantā ir noteikts, ka Ministru kabinets apspriež jautājumus, kas attiecas uz vairāku ministriju darbu, kā arī atsevišķu Kabineta locekļu ierosinātus valsts politikas jautājumus.

Uzskatu, ka protokollēmumā apskatītais jautājums skar vismaz divu ministriju darbu, šinī gadījumā Ekonomikas un Ārlietu ministrijas darbu.

Ekonomikas ministrijas nolikumā ir noteikts, ka enerģētikas attīstības jomā tā piedalās energoapgādes uzņēmumu ekonomiskās darbības regulēšanā, izskata investīciju projektus, analizē to izpildes gaitu, koordinē energoresursu racionālu izmantošanu. Noteikts arī, ka jārada investīcijām labvēlīgi apstākļi.

Latvijas Republikas valdības politika enerģētikā – tas ir viens liels dokuments, tieši tā viņš arī saucas: “Valdības politika enerģētikā”, – sagatavo Ekonomikas ministrija, bet to akceptē Ministru kabinets, kas arī norāda uz to, ka tā ir valsts politikas sastāvdaļa.

Ārlietu ministrijas nolikuma 1.pantā ir norādīts, ka tās pienākums ir piedalīties ārējās ekonomiskās politikas veidošanā un kuras uzdevums ir ar politiskiem un diplomātiskiem līdzekļiem nodrošināt Latvijas Republikas ārpolitikas koncepciju īstenošanu, kā arī veicināt Latvijas Republikas iekļaušanos starptautiskajā apritē.

Būtu savādi uzskatīt, ka protokollēmumā minētais jautājums neskar ārpolitikas jautājumu, jo mēs zinām, ka 1999.gada 26.oktobrī Ministru prezidentam bija tikšanās ar Vācijas vēstnieku Latvijā Krausa kungu, kā arī ar Zviedrijas Karalistes vēstnieku Latvijā Randsona kungu tieši jautājumā par līguma slēgšanu starp “Latvenergo” un SIA “WINDAU”, kur ministru prezidents apsoltāja šo jautājumu risināt. Nu, ja tas ir tikai “WINDAU” un “Latvenergo” jautājums, tad nesaprotams, kādēļ tieši sakarā ar šo jautājumu divu valstu vēstnieki bija ieradušies Ministru kabinetā. Un ministru prezidents apsoltāja šo jautājumu risināt, kas arī ir izdarīts, un tikšanās protokols tika nosūtīts ekonomikas ministram.

Ministru kabinetam bija jāveic efektīga rīcība arī tādēļ, ka, atzīstot par nepieciešamu investīciju veicināšanu un aizsardzību, 1992.gada 6.novembrī parakstīts līgums starp Latvijas Republikas valdību un Zviedrijas Karalistes valdību “Par ieguldījumu veicināšanu un savstarpēju aizsardzību”, tāds pats līgums Latvijai ir arī ar Vācijas Federatīvās Republikas valdību. Nu, šajā sakarā var minēt, ka Vācijas banka “Vereinsbank”, kurā ir simtprocentīgs vācu kapitāls un kur kredītu

garantē vācu firma, tātad arī bija ieinteresēta šā jautājuma risināšanā, un arī likumu “Par ieguldījumu veicināšanu un ārvalstu ieguldījumu savstarpējo aizsardzību” ir Latvijas Republikas valdība noslēgusi tāpatās arī ar Amerikas Savienoto Valstu valdību.

Tādējādi var uzskatīt, ka Ministru kabinets ir apspriedis šo jautājumu arī tādā griezumā, ka tas ir ārpolitikas jautājums. Saskaņā ar Satversmes 61.pantu Ministru kabinets apspriež arī atsevišķu Kabineta locekļu ierosinātus valsts politikas jautājumus. Pieņemot protokollēmumu Ministru kabinets ir risinājis valsts politikas jautājumu, kas redzams no Enerģētikas likuma 4.panta, kur tieši ir norādīts, ka enerģētika nenoliedzami ir tautsaimniecības politikas sastāvdaļa. Bet ārvalstu ieguldījumu aizsardzība ir ārpolitikas sastāvdaļa.

Protokollēmuma projektu, šis projekts saucās “Par Bauskas koģenerācijas stacijā izdarīto ārvalstu ieguldījumu aizsardzību”, izskatīšanu Ministru kabineta sēdē iesniedza un ierosināja izskatīt ekonomikas ministrs Makarova kungs, tas atbilst Satversmes 61.pantam, kā arī Ministru kabineta iekšējās kārtības un darbības noteikumos norādītajam termiņam, ka iesniedzējs ir ministrs, valsts ministrs, var būt arī ministru prezidents, kurš tiesību akta projektu iesniedz izskatīšanai Ministru kabinetā.

Tādējādi, saskaņā ar Satversmes 61.pantu, ievērojot visus šos minētos noteikumus, pieņemot protokollēmumu Nr.67, Ministru kabinets gan apsprieda jautājumu, kas attiecas uz vairāku ministriju darbību, gan arī apsprieda kabineta locekļa, ekonomikas ministra ierosināto valsts politikas jautājumu.

Pieteikumā norādīts, ka protokollēmuma 1.punkts neatbilst Ministru kabineta iekārtas likuma 15.pantam, kas nosaka gadījumus, kādos Ministru kabinets ir tiesīgs izdot instrukcijas.

Ministru kabineta iekšējās kārtības un darbības noteikumu 100.pantā ir dots uzskaitījums, kādā veidā tiek noformēti Ministru kabineta tiesību akti. Un pilnīgi pareizi. Tiešām. Instrukcijā ir noteikti sevišķi apstākļi, kādos tieši gadījumos var pieņemt instrukcijas.

Šajā gadījumā nav pieņemta instrukcija, taču tika pieņemts protokollēmums, kas ir iekšējs administratīvs akts saskaņā ar Ministru kabineta iekšējās kārtības un darbības noteikumu 10.pantu, un tas attiecas uz Ministru kabineta locekļiem, Valsts kanceleju vai citām valsts institūcijām un to amatpersonām.

Teorētiskajā literatūrā vēl ir norādījums, kas ir individuāla rakstura un attiecas uz dokumentu sagatavošanu un virzību. Nav noteikti pilnīgi nekādi ierobežojoši apstākļi protokollēmumam. Nekādi apstākļi, kurus viņi varētu vai nevarētu pieņemt.

Vienīgais, kas būtu jāievēro, pieņemot administratīvo tiesību aktu, ka, izdodot un piemērojot administratīvus aktus, jāievēro starptautiski tiesību principi, Latvijai saistoši starptautiski līgumi un

citi starptautiski tiesību dokumenti, kas šajā gadījumā pilnīgi ir ievēroti.

Uzskatu, ka nav pamata uzskatīt, ka Ministru kabinets ir pārkāpis savu kompetenci, un visu laiku mēs šodien tiesas procesā runājam par to, ka pilnīgi it kā nesaprotam, kam Ministru kabinets varēja noteikt cenu. Nu tad tiešām nav saprotams, cik daudz Ministru kabineta noteikumi nav pieņemti tieši par cenu, par elektroenerģijas iepirkuma cenu. Un tas ir tieši tādēļ, ka elektroenerģijas cenu noteikšana ir tieši Ministru kabineta kompetence.

Saskaņā ar Enerģētikas likuma 76.pantu, Ministru kabinets veic enerģētikas pārbaudi. Sakarā ar to, Enerģētikas likums paredz daudzas funkcijas, kas šajā jomā jāveic tieši Ministru kabinetam un nevienai citai institūcijai. Piemēram, jānosaka enerģijas īstenošanas stratēģija, kārtība, kādā energoapgādes uzņēmums piegādā elektroenerģiju, siltuma enerģiju vai gāzes enerģiju, nosaka kārtību, kādā tiek izsniegta licence, nosaka kārtību, kādā enerģijas lietotāji apgādājami ar enerģiju enerģētiskas krīzes laikā un tā tālāk. Enerģētikas likuma 41.pantā noteikts, ka tieši Ministru kabinets nosaka vienotu kārtību, kādā licencēti elektroenerģijas apgādes uzņēmumi iepērk no savā licences darbība zonā izvietotajām ekspluatāciju uzsākušajām koģenerācijas stacijām saražotās elektroenerģijas pārpalikumu, kas ir atlicis pēc izlietošanas pušu vajadzībām un atbilst valstī noteiktiem elektroenerģijas parametriem.

Ar minēto protokollēmumu Ministru kabinets nevis izšķīra jautājumu par pirkuma cenu, bet saskaņā ar Enerģētikas likuma 76.pantu veica enerģētikas pārvaldi, uzdodot nodrošināt līguma noslēgšanu starp "Latvenergo" un "WINDAU" par Bauskas koģenerācijas stacijā saražotās enerģijas pārpalikumu, kas atbilst valstī noteiktajiem elektroenerģijas parametriem, iepirkšanu, gan arī, pamatojoties uz šī paša likuma 41.pantu, noteica iepirkšanas kārtību, kas ir Ministru kabineta kompetence, nosakot cenu, kas atbilst divkārtējai elektroenerģijas realizācijas tarifam 8 gadus pēc attiecīgās stacijas nodošanas ekspluatācijā.

Ministru kabinets ar 31.oktobra 1999.gada noteikumiem nr.425 "Koģenerācijas stacijās saražotās elektroenerģijas pārpalikuma iepirkšanas kārtība" bija noteicis kārtību, kādā tiek iepirkta elektroenerģija no ekspluatāciju uzsākušām koģenerācijas stacijām. Taču jautājumu par elektroenerģijas iepirkšanu no Bauskas koģenerācijas stacijas bija nepieciešams risināt atsevišķi, jo, aizsargājot ārvalstu ieguldījumu, nevarēja neņemt vērā likumu "Par ārvalstu ieguldījumiem Latvijas Republikā". Un, ja būtu vairāk bijis šādu staciju, kuros ir ārvalstu ieguldījums un kurš jāaizsargā, tad tādā gadījumā varētu tikt pieņemti šādi noteikumi attiecībā uz šādām vairākām dažām stacijām, un tad viņām noteiktu šo vienoto kārtību. Šinī gadījumā tāda stacija bija viena tikai.

Ārvalstu ieguldījums, saskaņā ar likumu, ir uzņēmējdarbības veikšanai Latvijas Republikā nodalītie ārvalstu ilgtermiņa ieguldījumi pamatkapitālā. Un nav nekādas starpības, vai šie ieguldījumi ir 10 latu apmērā, 100 vai 1000, vai vēl vairāk. Likums saka, ka ārvalstu ieguldījums. Un ir jāaizsargā ārvalstu ieguldījums. Un šinī gadījumā attiecīgi tas ir bijis ASV ieguldījums, vēlāk – Zviedrijas ieguldījums. Un visu laiku - no sabiedrības dibināšanas līdz pat šim brīdim - ASV ieguldījums

Džonatana Monsleja personā visu laiku tiek saglabāts un starptautiskais līgums starp Latviju un ASV aizsargā arī šos ieguldījumus.

Minētā līguma 8.panta 4.daļā bija noteikts: ja vēlākie Latvijas Republikas likumdošanas akti pasliktina ieguldījumu apstākļus, tad ārvalstu ieguldījumiem desmit gadus tiek piemēroti tie likumdošanas akti, kas bija spēkā ieguldījuma izdarīšanas brīdī.

Mēs zinām, kāds ir ieguldījuma brīdis, un zinām, kādēļ tad tādā gadījumā bija jāpiemēro kāds likums. Un es domāju, ka SIA "WINDAU" nemaz tik ļoti neuztrauktos par to, ja parastā tiesā šādu jautājumu vajadzētu skatīt. Un cik tas ir dīvaini, ka, skatot Gulbenes lietu, es iepazinos ar šo civillietu, vairākkārt "Latvenergo" pārstāvis tiesas procesā teica – šī lieta gan būtu jārisina Satversmes tiesā. Nu šodien, tagad, kad tiek skatīts Satversmes tiesā jautājums par līdzīgu tēmu, tad tiek teikts – nē, tas nav Satversmes tiesas kompetencē, jārisina parastajā tiesā.

Nevar uzskatīt, ka protokollēmums neatbilst šī likuma 1.panta pirmajai daļai, kas ārvalstu ieguldījumam Latvijas Republikā garantē nacionālo režīmu, jo protokolam šajā gadījumā nav pretrunu ar minēto 1.pantu, taču tas šajā gadījumā garantē labākus apstākļus saskaņā ar tā paša likuma 8.panta 4.daļu, kas neizslēdz viens otru. Un Enerģētikas likuma 41.pants, kas ir vispārējo tiesību norma, ir spēkā tiktāl, cik tālu to neierobežo speciālā tiesību norma.

SIA "WINDAU" ārvalstu kapitāla ieguldījums reģistrēts Uzņēmumu reģistrā 1997.gada 24.oktobrī, kad Latvijā spēkā bija likums "Par uzņēmējdarbības regulēšanu enerģētikā", kur 27.panta 9.daļa noteica, ka no atjaunotajiem energoresursiem saražoto, kā arī no mazas jaudas koģenerācijas stacijām līdz 12 megavatiem enerģijas pārpalikumu, kas atbilst valstī noteiktajiem elektroenerģijas parametriem, iepērk kopējā valsts elektropārvades tīklā pēc paaugstinātiem tarifiem. Šie noteikumi "Elektroenerģijas iepirkšana no koģenerācijas stacijām" attiecas uz visām juridiskajām personām, kuru līgumi ar privatizējamo VAS "Latvenergo" stājušies spēkā līdz 1997.gada 31.martam.

Un šis līgums starp abām uzņēmēj sabiedrībām ir noslēgts 1997.gada 26.martā.

Lietas izskatīšanas gaitā es mazliet neuztvēru to domu par to, vai ir spēkā šis līgums vai nav, bet tagad pārdomājot es saprotu jautājuma būtību un vienkārši gribu mazliet paskaidrot to, ka, noslēdzot 1997.gada 26.martā līgumu nr.18.97, 1.panta otrā daļa noteica, ka pārdevējs elektroenerģijas pārpalikumu pārdod saskaņā ar noteikumiem, kas tiks norādīti pielikumā pie šī līguma. Šis pirmais līgums 26.martā 1997.gadā bija faktiski tāds vispārējs līgums, kad faktiski puses vienojās par sadarbību, bet netika minēti ļoti daudzi tehniski parametri, bez kuriem šis līgums nevarēja sākt darboties. Un tādēļ tieši tika paredzēts, ka tiks norādīti pielikumā pie šī līguma. Pielikums, kā mēs zinām, ir arī līguma sastāvdaļa. Šinī gadījumā ir pieņemts nevis pielikums, ko mēs šodien iesniedzām tiesā, bet faktiski ir noslēgts jauns līgums. Bet tas nekādā gadījumā neizsaka to, ka būtu šis 1997.gada 26.marta līgums atcelts. Arī šis pēdējais līgums neatceļ šo līgumu, viņš ir spēkā,

neviens viņu tiesā nav apstrīdējis un tāds jautājums nav pacēlies, ka šis līgums nebūtu spēkā.

Tātad likums aizsargā ieguldījumu neatkarīgi no tā, kādā apmērā tas izdarīts un kādai valstij pieder 8 gadus pēc attiecīgās elektrostacijas nodošanas ekspluatācijā. Un attiecīgi Grūtupa kunga biroja advokāti, gatavojot slēdzienu, bija pat gatavojuši uz tiem apstākļiem, ka stacija nav nodota ekspluatācijā. Un tas neatbilst jau šīsdienas apstākļiem. Uz šodien stacija ir nodota ekspluatācijā.

Uzskatu, ka nav pamatots apgalvojums, ka protokollēmums neatbilst likuma "Par valsts un pašvaldību īpašuma objektu privatizāciju" 8.panta pirmajai daļai, 8.panta ceturtajai daļai, kā arī likuma "Par akciju sabiedrībām" 49.pantam.

Ministru kabinetam bija likumīgas tiesības šo valsts politikas jautājumu, kas attiecas uz enerģētikas pārvaldi un valsts politiku ārvalstu investīciju aizsardzībā, kārtot ar valsts akciju sabiedrības "Privatizācijas aģentūra" starpniecību sekojošu iemeslu dēļ:

1997.gada 25.martā Latvijas Republikas Ministru kabinets pieņēma noteikumus nr.110, kas ir bezpeļņas organizācijas valsts akciju sabiedrības "Privatizācijas aģentūra" statūti, un saskaņā ar Ministru kabineta iekšējās kārtības un darbības noteikumu 2.punktu, Ministru kabineta noteikumi ir normatīvs tiesību akts, kas satur normas, kas ir saistošas visām fiziskām, juridiskām personām vai atsevišķām to grupām.

Un Privatizācijas aģentūras statūtu 10.pants paredz, ka aģentūra veic arī citas darbības un uzdevumus, kas tai paredzēti likumos, citos normatīvajos aktos vai ko tai uzdod Ministru kabinets. Un nav ierobežoti šie uzdevumi.

Tāda ir arī ļoti loģiska vienkārša saite starp Ministru kabinetu un Privatizācijas aģentūru. Es domāju, neapšaubāma saite, ka mēs nevaram ne ar kādiem citiem likumiem to apšaubīt, jo statūti ir normatīvs akts.

Pamatojoties uz Statūtu 153.pantu, aģentūra kontrolē noslēgto līgumu izpildi, veic likumos un līgumos noteiktas darbības līguma izpildes nodrošināšanai.

Var uzskatīt, ka konkrētajā gadījumā Ministru kabineta uzdevums nodrošināt līguma noslēgšanu starp privatizējamo "Latvenergo" un "WINDAU" par elektroenerģijas pārpalikumu iepirkšanu par divkāršu elektroenerģijas realizācijas vidējo tarifu attiecas uz šo pantu, jo pats līgums starp šīm uzņēmēj sabiedrībām bija noslēgts, taču nebija papildus vienošanās par dažiem būtiskiem nosacījumiem. Un protokolā mums šai daļā nav pretrunā ar likuma "Par valsts un pašvaldību īpašuma objektu privatizāciju" 8.panta pirmās un ceturtais daļas normām, jo pirmajā daļā ir noteiktas Privatizācijas aģentūras funkcijas. Tādas ir vairākas un tās nevar būt pretrunīgas viena ar otru. Protokollēmums atbilst 8.panta pirmās daļas 2.punktā minētajai funkcijai, ka Privatizācijas aģentūra pārvalda un kompetences ietvaros rīkojas ar tai nodotajiem valsts īpašuma objektiem. Kā arī 11.punktā noteikto funkciju, ka tā kontrolē noslēgto līgumu izpildi, veic normatīvajos aktos un

līgumos noteiktās darbības līguma izpildes nodrošināšanā. 17.punktā ir teikts, ka Privatizācijas aģentūra pilda arī citas funkcijas, kas tai uzticētas saskaņā ar likumiem, Ministru kabineta lēmumiem valsts īpašuma privatizācijas nodrošināšanai.

Kad objekts ir nodots privatizācijai, tad nav iespējams nošķirt, kādas darbības attiecas vai neattiecas uz privatizāciju. Visas tās kalpo vienam mērķim un arī definīcijā ir teikts, ka privatizācija ir vienveidīgu darbību kopums. Un pašas privatizācijas mērķis ir, mainot valsts vai pašvaldības īpašuma objektu īpašnieku, radīt labvēlīgu vidi privātā kapitāla darbībai Latvijas tautsaimniecības interesēs.

Privatizācijas aģentūra veic valsts īpašuma objektu privatizāciju valsts vārdā un saskaņā ar likumu "Par valsts un pašvaldību īpašuma objektu privatizāciju" 7.pantu tā darbojas arī pamatojoties uz statūtiem, kas uzliek par pienākumu izpildīt Ministru kabineta norādījumus.

Pamatojoties uz Privatizācijas aģentūras statūtu 139.pantu, aģentūra ir valsts kapitāldaļu turētāja privatizācijā nodotajām valsts kapitāldaļām uzņēmēj sabiedrībās un valsts statūtu sabiedrībās. Un sakarā ar minēto, Privatizācijas aģentūra ir tiesīga iecelt pilnvarniekus akcionāru tiesību un pienākumu realizēšanai privatizējamā valsts akciju sabiedrībā "Latvenergo". Minētais atspoguļojas arī "Latvenergo" statūtos, kur 8.pantā ir noteikts, ka sabiedrības pārvaldes institūcijas ir akcionāru pilnsapulce, padome un valde. Bet akcionāru pilnsapulci veido trīs pilnvarnieki: tā ir nākošā saite. Tātad Privatizācijas aģentūra un "Latvenergo" kā privatizējama uzņēmums.

"Latvenergo" statūtu 8.panta 2.punktā noteikts, ka akcionāru pilnsapulce, padome, valde nav tiesīgas pieņemt lēmumus, kas būtu pretrunā ar Privatizācijas aģentūras lēmumiem un, pamatojoties uz "Latvenergo" statūtu 10.10.12.pantu, akcionāru pilnsapulcei ir jāizskata saimnieciskās darbības un pārvaldes jautājums, ja to pieprasa akciju turētājs.

Mēs redzam, ka visa šī ķēde ir stingri saskaņā ar likumu. Viņa nav absolūti nevienā punktā pārkāpta un dzīvē mēs šodien redzam, kā viņa ir piepildījies. Un tieši tas nosacījums līgumā par cenu, ka viņš ir it kā atkarīgs no Satversmes tiesas sprieduma, viņš jau arī izriet no tā, ka Privatizācijas aģentūras valde arī respektējot to, ka tiesā ir deputātu pieteikums, ieslēdza pilnvarniekiem šo noteikumu pie līguma noslēgšanas ņemt to vērā. Tas ir arī ņemts vērā.

Saskaņā ar likuma "Par valsts un pašvaldību īpašuma objektu privatizāciju" 15.panta 3.daļu no brīža, kad izdots Ministru kabineta rīkojums par valsts īpašuma objektu nodošanu privatizācijai, privatizējamo objektu pārvaldes institūcija var rīkoties ar tā bilancē esošo mantu un slēgt līgumus tikai ar Privatizācijas aģentūras atļauju vai tās noteiktajā kārtībā, kā mēs šodien redzam, kā arī ir noticis.

Un tādējādi, pamatojoties uz Privatizācijas aģentūras un "Latvenergo" statūtos ietvertajām normām, Ministru kabinetam pakļautības kārtībā bija iespējams risināt protokollēmumā minēto valsts politikas

jautājumu.

Un protokollēmums nevar būt pretrunā ar likumu “Par valsts un pašvaldību īpašuma objektu privatizāciju” 8.panta ceturtajā daļā noteiktām tiesībām, jo arī par to ir teikts, ka tiesības nav ievērotas, bet šo tiesību uzskaitījums jau likumā nav izsmeļošs. Tātad varēja būt daudz vēl citas tiesības.

Un nepamatota ir arī norāde uz akciju sabiedrības likuma 49.panta pārkāpumu, jo šajā gadījumā Ministru kabinets jau nedarbojas kā akcionāru pilnsapulce, bet viņš izmanto savas likumā un Privatizācijas aģentūras statūtos noteiktās tiesības un kompetenci.

Es domāju, ka šeit šī procesa būtība vairāk ir tāda — sameklēt iegāsti, kā izvairīties no likumā noteiktu noteikumu pildīšanas.

Var vai nevar pārsūdzēt akciju sabiedrības lēmumu? Protams, nevar. Bet, ja Ministru kabinets noteikumos nr.425. paredz cenu? Par to taču mēs neviens nespriedīsim, ka tas nav pārsūdzams jautājums. Es domāju, ka šinī tiesas procesā pats galvenais jautājums ir vēlēšanās un gribēšana pildīt Ministru kabineta noteiktu normatīvu aktu.

Paldies par uzmanību.

A.Endziņš.

Paldies. Tiesas debates pasludinu par slēgtām.

Vai lietas dalībnieki vēlas vārdu replikai?

V.Reinholds.

Paldies, nē.

A.Osmāne.

Paldies, nē.

A.Endziņš.

Tiesa, apspriežoties uz vietas, nolēma, ka spriedums tiks pasludināts šā gada 24.martā pulksten 14.00 Satversmes tiesas telpās.

Līdz ar to tiesas sēdi pasludinu par slēgtu.

Stenogrāfiste

M.Ceļmalniece

Tiesas sēdes sekretāre

L.Vīnkalna